

ҚИЗИЛ УЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР
ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

42-НИЛ ЧИҚИШИ
№ 49 (11.495).

27 февраль, шанба, 1960 йил.

Баҳоси 20 тийин.

МЕВАЗОР БОҒЛАРИМИЗ КУПАЙСИН

Совет халқи мислсиз яратувчилик ишлари билан банд. У, минг йиллардан бери бағри очилмаган Қозғистон ва Олтой қўриқларини бугдйор қилди. Колхизда ботқоқликларини қуритиб, шовуллаган ўрмонлар яратди. Қулулда даштларда тул ўстирди, шўр босиб ётган Мирзачўл ерларида, Қорақум ва Қизилқум саҳроларининг ичкарисида янги шаҳарлар қад кўтарди. Ҳаммаси, халқимиз қадами етган ҳамма ерга фойз кирди, табиат меҳнат бўғдлари билан товланиб яшнаб кетди.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг етти йиллик планига белгиланган яратувчилик ишлари кўлами янада каттадир. Шу сабабдан халқимизнинг икдор деб аталгани, барча моддий ва маънавий бойликларни ҳосил қилувчи дейлиши беҳиз эмас.

Ҳаёт илгарилар борган сайин, жамият ўз тараққиётида янги марраларга яқинлашган сайин, меҳнаткашлар оқинда янги вазифалар қўйилган бўлаверди, халқнинг юрагидан ёқимли ҳислар, ширин орзулар қайнаб чиқаберди. Етти йиллик планимиздаги мўлақаллар ва рақамлар ана шунинг энг ишончли, энг кўрақ далилларидан биридир. Бу планда азим юртин туз-туз бегайдиган, халқ дастурхонини маъмур қиладиган боғлар яратиш масаласига ҳам эътибор берилган. Ахир, фаровонлигимизни мева-чеваз таъсаввур этиш мумкинми?

Мева шунчаки ширинлик бўлиб қолмай, балки шифо ҳамдир. Чунки, анор сувининг қони қўпайтириши ва меъдага қувват бериши барчага аён. Демак, ҳўл ва қуруқ мева саломатликка фойдалар. Шунинг учун ҳам Ўзбек халқ бот-ботларини қаламдан парвариллаб, унда баҳра олиб келган. Унинг яхши улуғи бор: қаерини макон қилса, ўша ерга яхши ният билан кўчат экади, ҳам соғина ўлтиради, ҳам мевадан тайиди. Бундан ташқари, оилада янги фарзанд пайдо бўлганда ҳам унга атай ниҳол ўтказишган. Бизнинг бугунги соғина, сермева олмазорларимиз, ўрикзорларимиз, шиком-шиком тоқларимиз ана шундай боғбончилик ишқининг, маънавиятининг ширин самараларидир.

Қўклам бошланай деб қолди. Республикани кўчат экайтир. Кейинги маълумотларга қараганда, биргина Самарқанд областининг ўзи 300 минг тулдан ортиқ кўчат ўтказган. Боғбонлар ва соҳибкорлар тоқ ва тут кўчатларни ўтказишни ҳам бошлаб юбордилар. Тоғ ва тоғ этакларида ўрмонзорлар ва мевазорлар яратиш тарадудди қўриляпти. Бу ишга қаттиқ бел боғлаб киришадиган пайт келди. Шундай қилиш керакки, ҳар бир хонадон ўз ҳовли-

сини чорбоғга айлантирсин, ҳар ким яхши ният билан камида бир жўф кўчат экин. Шундай қилинганда Ўзбекистоннинг боғдорчилик ва узумчиликдаги шўхрати тез орада тикланган, мевачилигимиз ривож топган бўлади.

Республикамизнинг иқлими асосан юмшоқ. Унинг осмондан қўши йил бўйи деярли аримайди. Тупроғи ҳосилдор. Ариқ-ариқ суви доим оқиб туради. Буларнинг ҳаммаси боғ-роғларини кўпайтиришга қўлай бўлган табиий шароитлардир. Ўш анди бу имкониятлардан миришқоқлик билан фойдалана билишда, боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантиришга давлат масаласи деб қарашда қолган.

Ўзбекистон Компартиясининг ақидда бўлиб ўтган XV съезди қолхоз ва совхозларимизда боғдорини 1965 йилда 96,7 минг гектаргача ва тоқзорларини 88,2 минг гектаргача кўпайтириш, 1965 йилда 949 минг тонна мева ва узум, жумладан 33 минг тоннагача қуруқ мева ва майиз етиштириш вазифасини қўйди. Бу вазифанинг уздабурролик билан бажарилиши умумхалқ гайратига боғлиқ. Ҳар бир меҳнаткаш ҳаваскор боғбон бўлиши лозим. Шунинг учун қўйиб олиш керакки, боғдор ҳосили ҳам коммунизмнинг моддий базисини яратишга қўшилидиган неъматлардандир.

Афсуски, бизда боғлар ва тоқзорларга кейинги йилларгача эътибор берилмади. Айрим партия, совет ва кўшма хўжалик ташкилотлари хўжалиқнинг бошқа тармоқлари кетидан қўйиб кетиб, боғдорини назардан четда қолдиришди. Республикаимизда 283 колхознинг боғи, 305 колхознинг эса узумзори йўқлигини ҳудди шу нарс билан изохлаш мумкин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон Министрлар Совети «Ўзбекистон ССРда боғдорчилик ва узумчиликни янада ривожлантириш тўғрисида» деб чиқарган қарорларида ажад муҳим масалани ҳал қилдилар. Республиканинг областлари бўйича боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантириш ҳамда ихтисослаштиришнинг табиий-иқтисодий зоналари ва зоначалари тўғрисидаги бўлиб, мева-д ва мевазори ўрмон ва боғларини яратишнинг бутун бир комплекси белгиланди. Вазифа — ана шу қарорга қаттиқ амал қилишдан, уни модда-модда бажаришдан иборат.

Халқимизнинг меҳри шундай қайноқки, унинг тапти билан ҳамма нарсга унади. Халқ жазм қилса, мева кўчатини ҳам гўза ниҳолдек ўз нафаси билан иситиб ундириб олади.

Азиз ватандошлар, шаҳарларимизни боғ-шаҳар, қишлоқларимизни гулдистон қилайлик, ноз-неъматимиз бўлган мевани ҳам кўпайтирайлик, қўшмиш йўлдошимиз бўлсин деб, яхши ният билан кўчат экайлик!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўртоқ Г. Ф. Наймушинни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси қилиб тайинлаш тўғрисида

Ўртоқ Георгий Федорович Наймушин Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсиз-

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси

Е. НАСИДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари

И. БАБКОВ.

1960 йил, 26 февраль. Тошкент шаҳри.

ҚЎКЛАМ ДАРАКЛАРИ

СВЕРДЛОВ РАЙОНИДАГИ ЛЕНИННОМЛИ КОЛХОЗ шўр ювнишни намунали ўтказмоқда. Бу ерда шўр ювнидан олдин ерлар яхшилаб те-тисланмоқда. Шу усул билан колхозда 1000 гектарга яқин майдонда ерларнинг шўри ювилди ва яхшоберилиди.

Механизаторлар пахта майдонларида наминг яхши сангларини учуш шўрғорини бораюлашсин ҳам бошлаб юбордилар.

Ф. Ишченко.

ДЕНОВ РАЙОНИДАГИ «8-МАРТ» КОЛХОЗИ аъзолари бу йил камида 300 тонна пахтани машинада териб олишга аҳд қилишган. Колхозчилар машина теримига ҳозирдан тайёргарлик кўрмоқдалар. Қарталар йиритилтирилди, тоқисланмоқда. 4 та пахта териш машинаси ремонтдан чиқарилиб ва янгидан ишга таттирилди.

Қ. Эгамбердиев.

ҚўРҒОНТЕПА РАЙОНИДАГИ «КОМУНИЗМ» КОЛХОЗИНИНГ ўтган йили гектаридан 41 центнердан ҳосил олган Ойқўлжон Йомоназов бошлиқ бригадаси кўламага пухта тайёргарлик кўрмоқда. Бригада аъзолари 165 гектар ердан бу йил янада мўл пахта ҳосили етиштириш учун қурашди, ҳар гектар ерга 14 тоннадан маҳаллий ўғит чиқариб қўйдилар.

Т. Абжолов.

УЧУН РАЙОНИДАГИ ЛЕНИННОМЛИ КОЛХОЗИНИНГ агроном Орифжон Садридинов бошлиқ бригадаси аъзолари 64 гектар ерга солиш учун 700 тонна маҳаллий ўғит ҳозирлаб, да-дага ташиб чиқардилар. Комсомол ва ёшлардан иборат бўлган бу бригадани ариқ-зовурлар ҳам тозаллаб қўйдилар.

Х. Юнусов.

Н. С. ХРУШЧЕВ ЖАКАРТАДА

ЖАКАРТА, 26 февраль. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари Ява ва Бали оролларида қилган бир ҳафталик сафарларидан бугун маҳаллий вақт билан соат 12-50 минутада Жакартага қайтиб келдилар. Н. С. Хрушчевнинг бу сафарига президент Сукарно, Индонезия ҳукуматининг аъзолари, шунингдек бошқа расмий кишилар унга ҳамроҳ бўдилар.

Жакартадаги «Кемайоран» аэродромида Совет ҳукумати бошчилиги

ва президент Сукарнони ҳукумат аъзолари, Индонезия парламенти-нинг депутатлари, Жакарта мари Сумарно, республика қуролли кучларининг раҳбарлари ва бошқа расмий кишилар, Жакарта жамоатчили-ги ва меҳнаткашларининг вакиллари санимий кутиб олдилар.

СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳла-ри аэродромдан Негара саройида ўз-лари учун ажратилган резиденция-га жўнаб кетдилар.

ЗАМОНАВИЙЛИК—СОВЕТ КИНО САНЪАТИНИНГ АСОСИЙ ТЕМАСИ

Совет ва чет эл журналистлари учун
матбуот конференцияси

25 февралда Москвада ўтказил-ган матбуот конференцияси ҳозирги вақтда совет кино санъати олдига турган масалаларга, совет кино санъатининг усталари қандай асар-лар устида ишлаётганлигига бағиш-ланган эди.

СССР халқ артисти режиссёр С. А. Герасимов СССР Министрлар Совети Чет эл мамлакатлари билан маданий алоқалар Давлат комитети-да тўпланган совет ва чет эл мух-бирлари олдига нутқ сўзлади. С. А. Герасимов кейинги йилларда совет киносини ривожлантириш ҳақида гапириб, бадий фильмлар чиқариш аниқгина кўпайтирилганлигини, яъни бир йил мобайнида 120 тагача ба-дий фильмлар чиқарилганлигини таъкидлаб ўтди. Киносудияларга кўпгина истеъдодли ёшлар—режис-серлар, операторлар, артистлар, сценарийчилар келдилар. Етти йил-дининг охирига бориб мамлакатда-ги киносудиялар бир минтагага яқин тўла метражли картиналар ишлаб чиқаришга лозим.

С. А. Герасимов чиқарилган баъзи фильмларга баҳо берар экан, Г. Чух-райнинг «Солдат қаҳди қисса»

М. Калинин «Алла», Н. Досталь ва В. Азаровнинг «Хамма нарсга йўлдан бошланади», М. Калатозовнинг «Жу-натилмаган хат» сингари фильмлари катта бадий афзалликларга эга эканлигини кўрсатиб ўтди. Уларнинг иккидиги муваффақиятлари шўба, си-дир.

Замонавий темаларда фильмлар яратиш, деб уқтириб ўтди ўртоқ Ге-расимов, совет кино арбобларининг бугунги кундаги энг асосий вазифа-сидир. Иккидиги ҳодимларнинг яқин-да Москвада ўтказилган иккита йи-гиллиши — СССР Маданият министр-лиги бадий негизининг негизгайи-рилган мажлиси ва юнематография ҳодимлари союзи ташкилот комитет-ининг пленуми ана шу проблемаларга бағишланган эди. Ана шу учрашу-ларда қизиб кетган мунозара кино усталари воқелигимизда юз бераёт-ган жуда катта процессларни ҳақ-қоний ва юксак бадий савияда қўриштиришга астойдил манфаъадор эканликларини аниқ эттирди.

Матбуот конференцияси охирида ўртоқ Герасимов журналистларнинг жуда кўп саволларига жавоб берди.

КАСАБА СОЮЗ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИ

Ўзбекистонда тармоқли касаба союзуларининг республика конфе-ренциялари ўтказилди.

Партия XXI съезди, КПСС Марказий Комитети Пленумлари белгиланган хўжалик ва маданий қўрилиш вазифаларини бажариш учун курашда касаба союзи таш-килотларининг ролини янада оши-риш масалалари республика ко-митетларининг ҳисоботларини му-ҳокама қилган делегатлар диққа-тида бўлди.

Алоқа ҳодимлари, автомобиль транспорти ва тош йўллар ишчи-лари касаба союзи конференция-си делегатлари етти йилдининг биринчи йилида олдинги мажбу-риятларни бажариш соҳасида ери-шилган муваффақиятлар тўғриси-да гапирдилар. Қўрилиш ва биро-корлик материаллари sanoati иш-чилари касаба союзи конфе-ренциясида уй-жой бинолари ва са-ноат объектлари қўрилиши сеу-

атларини янада тезлаштириш билан боғлиқ бўлган бир қанча ма-салалар кўтарилди. Қўшма хў-жалик ва тайёрлаш ишлари ҳам-да хизматчилари касаба союзи конференциясида делегатлар тра-ктор-далачилик бригадаларида ва касаба союзу гуруҳларининг иш таъжрибасини умумлаштиришди.

Ўзбекистон маданий ҳодимла-ри, темир йўл транспорти ҳодим-лари, геология қидирув ишлари ишчилари, медицина ҳодимлари ва бошқа касаба союзуларининг кон-ференцияларида касаба союзи ташкилотлари олиб борган ишлар ҳақ томонлама таҳлил қилинди.

Конференцияларда етти йилдин тошприқларини бажариш ва совет кишиларининг моддий фаро-вонлигини янада ошириш учун касаба союзи ташкилотларининг ролини тагин ҳам кўчатиришга қаратилган тақлифлар киритилди. (ЎЗТАГ).

Кеча, 26 февралда

СЎНГГИ СОАТДА...

КОРЧОН — СССР ЧЕМПИОНИ
ЛЕНИНГРАД (ТАСС). 27-шахмат чемпионатида гротмейстер В. Корчной ғолиб чиқиб, 1960 йилги СССР шахмат чемпиони бўлди.

ДЕЛЕГАТЛАР КЕЛМОҚДА

Ўрта Осиё, Закавказье республикалари ва Қозғистон ёш пахтакорларининг 29 февралда Тошкентда бўладиган негизда қатнаш-гани Озарбайжон ЛКЖМ Марказий Комитетининг секретари ўртоқ М. Ализода бошлиқ озарбайжонли ёш пахтакорлар келдилар.

ЭРОН ЭЛЕВАТОРИ

ТЕХРОН. (ТАСС). 16 минг тонна ғалла сингдирадиган дон элеватори Шерозда ишга туширилди. Бу элеватор совет мутахассисла-ри лойиҳаси ва иштирокида барпо этилди.

РОТОР ЭКСКАВАТОРИ

Охангарон кўмир раз-рез Олмаликдаги мар-казий рејонт заводидан лғини ротор экскаватори олди. Экскаватор соати-га 500 тонна кўмир ка-зиб, вагонга ортиб бе-ра-ди.

ЕТТИ ЙИЛЛИК
ҚУРИЛИШ-
ЛАРИДА

ВАЪДАГА ВАФО

Биронта sanoat корхонаси, уй-жой биноси, ГЭС ёки ГРЭС, катта каналларни цементсиз қу-риб бўлмайдиган. Цемент ҳар қан-дай қурилишнинг энг муҳим материалга айланди. Етти йиллик планга мувофиқ, Ўз-бекистонда қуриладиган гигант қурилишлар, минг-минглаб уй-жой биноларини ана шу энг муҳим материал билан таъмин-лаш мақсадида, бир қанча це-мент корхоналари бино қилина-ди. Ўтган йили Охангаронда қурила бошланган цемент заво-ди бу корхоналарнинг энг кат-таси бўлади.

Ўтган йили бу завод қу-рувчилари кўнгалдагидай иш-ламадилар, белгиланган план-ни атиги 96,4 процент бажар-дилар. Лекин бу йил аҳвол ўзгарди. Республика партия ташкилотли завод қурувчилари-ни сўрвати тизилишига унда-ди. Қурувчилар ҳам зимма-даги масъулиятни яхши англаб, партия тошприқига амалий иш билан жавоб беришга от-ландилар.

Ўзбекистон Компартияси XV съезиди Охангарон цемент за-води қурувчиларининг янги та-шаббуси тўғрисида айтилган сўзлар қизгин маъқуллаб кутиб олди. Қурувчилар заводнинг биринчи навбатини ҳам, иккин-чи навбатини ҳам давлат плани-да белгиланганидан ярим йил аввал ишга туширишга сўз берган эдилар.

Яқинда ана шу мажбурият қандай бажарилаётганлигини кўрмоқ учун қурилиш майдони-га бордик. Бу ердаги ишларни ёғурган киши ҳайрон қолади: яқиндагина ҳувиллаб ётган ташландиқ ерда қурувчилар ва келгусидаги завод ишчилари шаҳарчаси қад кўтармоқда, бир ёнда уланган заводнинг ҳамма объектларида бараварига иш бормоқда.

Бетон заводи, омбор, ошхо-на бинолари, сувдан чиқари-рилса, битди деган сўз. Ай-ламан пецлар пойдеворига, це-мент силосхонасида иш қизиб кетган.

Бу ишларнинг ҳаммасини «Ўзбекшахтстрой» трестининг 1-қурилиш бошқармаси қурув-чилари бажараяптилар. Улар ошхона, завод бошқармаси биносини, заводга қирадиган темир йўлни, темир-бетон де-таллари ишлаб чиқарадиган полигонни, бетон заводи ва цемент омборини март ойида қўлдан чиқаришмоқчи.

Лекин белгиланган ишларни бажармоқ учун бунинг ўзи етарли эмас. Ваъданинг усти-дан чиқмоқ учун йиллик планда белгиланганига қараганда сал-кам икки баравар кўп қурилиш-монтаж ишлари амалга ошири-лиши лозим. Шу сабабли «Ўз-бекшахтстрой»нинг туртинчи қу-рилиш бошқармаси ҳам тез ора-да шу ерда иш бошлайдилар. Ана ўшада қурилиш бошқармаси-нинг бири sanoat корхонасини кура-са, иккинчиси уй-жой кура бошлайди. Бу ҳам кифой қил-майди. 93-ихтисослаштирилган трест узининг «Проммонтаж», «Стальмонтаж», «Стройтермо-изоляция» бошқармаларини, «Узэлектромонтаж» трести эса кўпгина монтажчиларини бу е-рга юборади.

«Узпромсантехмонтаж» трес-ти корхонани сув билан таъ-минлаш, канализация ўтказиш ва иккинчи юзасидан ҳамма са-нитария-техника ишларини ба-жариб беради. «Главстройин-дустрия» бош бошқармаси қу-рилишга йиғма темир-бетон ма-териаллари, қум-шағал, дурад-горлик асбоблари ва металл конструкциялари етказиб бе-ради.

Цемент заводи қурилишида қатнашадиган ташкилотлар-нинг ишини мувофиқлаштириб, бир-бирига мослаб олиб бориш республика Қурилиш министр-лигининг техника бошқармаси-га юллатилган. Техника бош-қармаси бу ишни амалга оши-ришга дарҳол киришиб, барча қурилиш ташкилотларидан ин-женерлар чакирди ва ишларни таъин қилишнинг қомқирет ло-йиҳасини ишлаб чиқди.

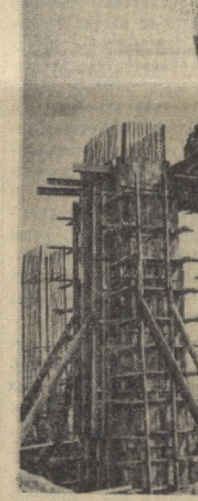
Охангарон цемент заводи қурилишида мамлакатимизнинг кўпгина шаҳарлари ҳам қатна-шди. Жумладан, 100 тонна-лик материалларини монтаж қилмоқ учун 120 тонна юз кў-таридиган махсус монтаж кран-лари керак бўлади. СССР Гос-плани бу кранларни 1961 йил-да юберишни планлаштирган эди. Қурувчиларнинг янги та-шаббусига мувофиқ, бу кранни шу йиллик етказиб бериш за-рурати туғилиб қолди. Бундан

Собир Қўчқоров арматурани пайвандлашга шайланмоқда.

ташқари, Кузнецк металл за-води металл конструкциялари-нинг энг муҳимларини етказиб беради.

Қурувчилар ўз мажбурият-ларини муваффақиятли бажар-иш мақсадида белгородлик-ларнинг аjoyиб таърибасини кунт билан ўрганмоқдалар. Улар Белгород цемент заводи-да илгаридан икки баравар кўп цемент ишлаб чиқарувчи янги технология линиясини 8 ой ичда қуриб битказдилар

Айланма пецларнинг пойдеворини қуриш қиз-гин тус олган.

ва ишга туширидилар. Шу би-лан улар цемент заводлари қу-риш муддатини икки баравар қисқартириш мумкинлигини исбот этдилар.

Сиз қуриб турган электр газ пайвандчи Собир Қўчқоров — белгородликлар сўрвати билан ишлаётган азаматларнинг би-ри. У армиядан қайтган, бино-кор бўлиш орузида қурилиш-га келди. У армия сафида Ва-танини қўриқлаш учун қанчалик қўнг ва сабот билан ўнган-манш қилган бўлса, энди мам-лакатнинг қудратига қуддат қўшмоқ, улугвоғ етти йиллик-ни муддатидан илгари бажар-

ШЎР ЮВ, ЯХОБ БЕР, ГЎНГ ТАШИ!

(25 февралга процент ҳисобида)

Областлар	Шўр юви	Яхоб бериш	Гўнг таши
Тошкент	62,5	48,0	40,2
Фарғона	69,1	71,5	61,8
Андижон	45,1	49,9	52,2
Самарқанд	10,0	30,9	30,5
Бухоро	73,5	—	68,3
Сурхондарё	83,3	51,6	62,3
Хоразм	15,9	—	70,1
Қорқалпоғистон АССР	—	—	91,8

ЯХШИ НИЯТ БИЛАН КЎЧАТ ЭК!

Ток, тут, мевали ва меvasиз дарахт кўчатлари ўтказишнинг бориш тўғрисида 1960 йил 25 февралга бўлган

МАЪЛУМОТ
(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Дарахт	Тут				Ток
		Тутзор	Балаид танали	Мева	Ток	
Тошкент	6,9	—	8,3	5,2	3,3	—
Фарғона	9,4	3,0	11,8	0,2	0,8	—
Андижон	2,1	3,3	8,8	3,7	2,0	—
Самарқанд	21,4	12,5	56,7	7,6	5,1	—
Бухоро	19,9	104,7	76,2	37,9	35,6	—
Сурхондарё	31,0	—	—	—	—	—
Хоразм	3,9	—	—	—	—	—
Қорқалпоғистон АССР	0,1	—	—	—	—	—
Тошкент шаҳри	36,2	—	—	—	—	—

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ, «ХОВС» совхозида дон экиш бошланди. МИЛОТИН СЕЛЕКЦИЯ СТАНЦИЯСИ ЕТИШТИРГАН ЮҚОРИ ҲОСИЛИ «УНУМИЛ АРПА» СОРТИ БИРINЧИ МАРТА КАТТА МАЙДОНЛАРДА ЭКИЛАДИ. СУРАТДА: «ХОВС» совхозида АРПА ЭКИШ ПАЙТИ.

Қ. Розинов фотоси (ЎЗТАГ фотохроникаси)

ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИ ЯНАДА ЮКСАК ДАРАЖАГА КЎТАРАЙЛИК

Л. ИЛЬИЧЕВ

КПСС Марказий Комитетининг
иттифоқчи республикалар бўйича
пропаганда ва агитация
бўлими мудири

<>

Ҳозирги кунда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш партиянинг марказий вазифаси даражага кўтарилди. Ташутириш, иноттириш, тарбиялаш методлари совет жамиятининг ҳаётида тобора катта аҳамиятга эга бўлмоқда. Идеология, пропаганда иши етти йиллик плани ва коммунизм қурилишини кенг авж олдириб юборилишини бутун программасини муваффақиятли амалга ошириш учун курашнинг энг муҳим омилларидан бири, совет кишилариде коммунистик дунёқараш, коммунистик ахлоқий шаклланишнинг қудратли воситасидир.

КПСС Марказий Комитетининг «Ҳозирги замон шариотида партия пропагандасининг вазифалари тўғрисида»ги қарори партиянинг идеология соҳасидеги ишда янги босқичга асос солади, коммунистик жамият қуриш учун зарур бўлган маънавий бойликларни вужудга келтиришнинг конкрет йўлларини ёритади, коммунизм қурувчи янги кишини камолотга етказиш форма ва воситаларини очиб беради. Қарорда партиянинг саноат ва қурилишни бошқаришни тубдан қайта қуриш, машина-трактор станцияларини қайтадан ташкил этиш, халқ маорифи системасини қайта қуриш каби чинакам революцион тадбирлари ва коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш, социалистик жамиятнинг маънавий кучларини ва киши шахсини ҳар томонлама яшатишга қаратилган бошқа катта тадбирлар идеология соҳасида қандай ажойиб истибодларини очиб берганлиги қисқа, лекин жуда равшан қилиб кўрсатилади.

Идеология иши ўзининг буюк вазифалари ва юксак бурчларини икки муҳим шарт бўйича чиқариладиган амалга ошира олади. Биринчидан, идеология ишининг ҳамма эвенолари ва формалари турмуш билан, коммунистик қурилиш практикаси билан чамбарчас боғланган бўлиши керак. Иккинчидан, идеология иши ҳар бир совет кишининг ўз таъсири доирасига олиниш, унинг қадри ва онгига сингир кетиши, унда энг ёрқин туйғулур ва олжаноқ фикрларини ўйғотиши керак.

Бутун куч-қайратини сафарбар қилишимиз лозим бўлган асосий вазифа — идеология ишининг таъсиричан, натижалли бўлишига, пропаганда турмуш билан, коммунистик қурилиш практикаси билан маҳкам боғлаб олиб боришга эришилган иборат.

Партия кейинги йилларда идеология ишининг турмуш билан боғланганини мустаҳкамлаш учун кўп иш қилди ва бу ўзининг ажойиб натижаларини берди. Мамлакат, халқ, партиянинг етти йилликнинг биринчи йили — 1959 йилда эришган жуда катта муваффақиятлари хўжалик, экономика соҳасидаги ютуқларига бўлиб қолмай, балки шубҳасиз, коммунистик идеологиянинг янги зафари, марксизм-ленинизмнинг янги тантанаси ҳам бўлди.

Партия конференциялари ва иттифоқчи республикалар комитетларининг сўзлари партиянинг ташкилотчили ва идеология ишлари турмушда, практикада дом ўзаро чамбарчас боғланганлигини яна бир марта яққол кўрсатди. Муайян марраларга эришиш учун сабот-маъонат билан иттилоғат миллионларча меҳнаткашлар, завод ва қурилишлар, шахта ва электростанцияларнинг, колхоз ва совхозларнинг, илмий тадқиқот институтларининг коллективлари коммунизм гоилари билан илҳомланмоқдалар. Улар мақсад йўлидаги ялқомаш меҳнат — партиянинг идеология ишининг илгари турмушдан, коммунистик қурилиш практикасида ажралиб қолганини бартараф қилишга маълум даражада муваффақ бўлганлигини исбот этмайдими. Аммо шундай бўлса ҳам, олдимизда ишнинг энг қийини ва анча катта қисмини бажариш вазифаси турибди.

Кўп пропагандаларимиз, лекторларимиз, публицистларимиз, илмий ҳодимларимиз одатда, босма ва оғзаки пропаганда соҳасида коммунизмнинг назарий проблемаларини партиянинг вазифалари билан боғламай оддий баён қилиб бериш доирасидан ҳали ҳам четга чиқмаётганликларидан кўз юмиб бўлмайди. Ҳозирги вақтда совет кишилари маданий савиясини анча ўсганлиги, уларнинг маънавий эҳтиёжлари тўғрисида ортб бораётганлиги пропаганда иши олдида янги талаблар қўяди. Бу тадбирлар шундан иборатки, энг сўнгги маълумотларни, янги фактларни тайлаб билибгина қолмай, ҳозирги замонга доир материалларни чуқур умумлаштириб билиш, улар устида чуқур фикр юргүзга билиш ҳам керак. Партия чигатаболликка, ҳаммага қўндақ ҳам маълум бўлган абстракт ҳақиқатларни таққорлаб беришга чек қўйишга ҳаётват атоқда.

Пропаганда турмуш билан, практика билан, омманнинг тарихий ижодкорлиги билан боғлаб бориш — марксизм-ленинизмнинг энг муҳим қондаларини, коммунистик партия ва совет ҳукумати ички ҳамда ташқи сиёсатининг туб масалаларини, партиянинг асосий қарорларини фалонча боб ёки фалонча саҳифадан

иборат адабий ҳужжат деб қарамай, балки миллион-миллион кишиларнинг йўлини ёритадиган проектор деб, кишиларнинг онги ва қалбини алангатадиган жанговар тақдир деб билиш демакдир. Кишиларнинг фикрини оширадиган ва амалий ҳаракатга ундайдиган тушунарли, равшан, жонан нутқ, ёрқин ва жоизбала қилиб сўзлаб бериш — пропаганданинг энг яхши формасидир.

Кишининг онги — пропаганданинг доирасидир. Пропагандаист киши онги ва қалбини энг нозик нуқталарига етиб бориб, кишиларда актив ҳаракат қилиш туйғулларини уйғатишга интилади. «Ундан-бунгача» ўтилганларини меълага тегдиган қилиб бир марома таққорлаб бермай ақуал сийлиб, хўжалик, ахлоқ темаларида гапириш, ҳаётга актив кириб бориш, кишиларни қизиқтирадиган ҳаётини масалалар юзасидан тўппа-тўғри ва равшан жавоблар бериш керак.

Коммунизмнинг назарий проблемаларини ва партиянинг бутун ишчи ҳамда ташқи сиёсатини оммага тушунтириш омани ташкил этиш билан, кишиларни жой-жойига тўғри қўйиш ва уларни коммунистик қурилишнинг конкрет вазифаларини бажаришга сафарбар қилиш билан тўлғатилган ва чамбарчас қўйиб олиб бориш тақдирдаги идеология ишининг ҳамма соҳаларида ҳаёт билан, коммунистик қурилиш практикаси билан чинакам, амалий боғланган содир бўлади. Кишилар ўз олдиларида турган вазифаларини тушуниб олганлариде, улар уюшиб, жипсалаб, гоёвий жиҳатдан қуролланганлариде, ҳар бир коллективда иш юришиб кетади, ҳар бир заводда, ҳар бир колхозда ёки ҳар бир илмий муассасада — конкрет натижаларга эришиб енгиллашади.

В. И. Ленин «сиёсий маорифнинг натижаларига хўжаликнинг ахшиланлишига қарабгина баҳо бериш мумкин» деган эди. Бунинг маъносини шуки, пропаганда турмуш билан, миллионларча кишиларнинг практикаси билан амалий боғланганига эришмоқ учун коммунизм тўғрисидаги назарий қондалар ва тасавурилар, коммунистик идеаллар таомидеа конкрет ва моддий жиҳатдан боғланган ҳамда ҳар бир кишига тушунарли бўлган қудалик ишларда ўз ифодасини топтомои керак.

Н. С. Хрушчев «партия Марказий Комитетининг июнь Пленумида бундай деган эди: «...Ишлаб чиқаришнинг ташкил қилиш масаласи ҳозирги босқичда бутун идеология ишмизнинг катта қисмидир». Н. С. Хрушчев яна айтдики, «Ҳар бир киши ўз иш жойида бўлса, ўз касбинини яхши билса, яхши деталлар чиқарса, яхши машиналар тайёрласа, ана шунинг ўзи партия ишидир».

Демак, партия пропагандаси ҳеч мустақосиз барча меҳнаткашларнинг амалий фаолияти марказида турган масалалар билан шугулланмоғи керак. Бу нима демакдир?

Бунинг маъноси биринчидан шуки, ишчиларга, колхозчиларга, барча меҳнаткашларга ҳар бирининг ўз устасида энг яхши ишлаб чиқариш натижаларига, юксак меҳнат унвудорлигига эришишни, давлат маблаглари ва бойликларни тежаш ҳамда авайлаб саклашни, янги резервлар қидириб топишни, янги техника ва илгор тақрибани ёйиш ва жорий қилишни ўргатишни зарур. Кишиларимизга коммунистик меҳнат қилишни, ишлаб чиқаришнинг ҳозирги даражасида бўлишни, фан-техниканинг энг янги муваффақиятларини ағаллашни ўргатиш лозим.

Киши меҳнат жараёида энг қарақли маънавий-сиёсий ҳислатларни ҳосил қилди, коллективчилик руҳида, бир-бирларига ўртоқларга ёрдам бериш руҳида тарбияланади. Марказий Комитетнинг партия пропагандаси тўғрисидаги қарориде: «Ишлама-қан ташламади» деган принципти сўзсиз роя қилиш зарур эканлиги алоҳида кўч билан таъкидлаб кўрсатилган. Афесуки, бизда ахлоқсиз кишилар, ишбёкис дандасалар, ижтимоий ёқда меҳнатда қатнашиниш билан бўйин товлашга, бошқаларнинг меҳнати ҳисобига яшашга интиладиган шахслар ҳали ҳам учраб туради. Ана шундай кишиларга нисбатан асло тоқат қилиб бўлмаслик ва жамоатчиликнинг актив таъсир кўрсатиш вазиятини вужудга келтирмоқда.

Барча совет кишиларида меҳнатга нисбатан коммунистик муносабат ва маънавий стимуллари ривожлантириш, ўтмишнинг конкрет сарқиларига қарши — тамағиларини, беэзорлини, ичкиилбозликка, илтегилдорлар орасида, хотин-қизлар, ёшлар ўртасида, миллий республикаларда қандай таъсир кўрсатаётганлигини яхши билиб олмоғи керак. Ўтмиш сарқиларини «умуман» бартараф қилиш эмас, балки буржуа идеология ва эски турмушнинг конкрет қўрғинларига қарши ҳужум қилиш лозим.

Иккинчидан, Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсатини, унинг бутун дунёда тинчлик йўлида инсоният маънафатларини кўзлаб тинмай олиб бораётган курашини чуқур тушунтириб бериш вазифаси турибди. Бизнинг пропагандаимиз ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Америка Қўшма Штатларига қилган тарихий сафари, СССР Олий Совети январь сессиясининг қарорлари ва Совет Иттифоқининг буюк тинчликсеварлиги иши — Совет Иттифоқининг ўз ташаббуси билан ўз қурулган Бўчаларини ана қисқартганлиги тинчликни мустаҳкамлаш ва халқаро кескинлигини юмшатишга жуда катта аҳамиятга эга эканлигини очиб бериши керак. Совет Иттифоқининг ташқи сиёсат соҳасидаги ишларини тушунтириш ҳар бир совет кишининг қудалик меҳнати билан маҳкам боғлаб олиб борилиши, кишиларимизни совет ва танларварлиги ва социалистик интернационализм руҳида тарбиялаш, ҳар бир совет кишида ўз меҳнати билан Ватанимизнинг қудратини ва бутун социалистик лагернинг қудратини мустаҳкамлашга астойдил қўйиш туйғулларини ошириши, ер юзиде тинчликни мустаҳкамлашга жуда қоралар билан ёрдам бериши лозим.

Бизнинг ҳаётимиз бой ва гоёт мазмундордир. Бизда пропаганда турмуш билан боғлаб боришнинг кўп формалари бор. Идеология ишнинг илгари мавжуд бўлган ва кейинги вақтларда вужудга келган қимматли форма ва методлари Марказий Комитетнинг партия пропагандаси тўғрисидаги қарориде чуқур таҳлил этилган. Идеология иши соҳасидаги вазифалар ҳар томонлама белгиланган. Ҳозирги вақтда коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш учун кураш — коммунистик идеологиянинг мустаҳкам қарор топиши учун ҳам курашидир. Меҳнат унвудорлигини ошириш учун кураш айна вақтда коммунистик ақлоқнинг, кишилар ўртасида янги ўзаро муносабатларнинг актив суратда қарор топиш процессидир. Совет кишининг маданий турмушини юксак даражага кўтариш учун кураш — бизнинг жамиятимизда янги ахлоқий қатериялар ва феъл-атворининг янги қондаларини жорий қилиш учун ҳам кураш демакдир.

Ҳозирги шариотда пропаганда, идеология иши турмушчасининг ўзи тобора кенг тус олиб, ҳаётнинг ва коммунистик қурилиш практикасининг энг зарур ахтиёжларига кўпроқ яқинлашиб қолганини кўриб турибмиз.

Коммунизм қурилиши кенг авж олдириб юборилган ҳозирги шариотда марксизм-ленинизм назарияси янги, социалистик дунё буюкорлари амалга оширган ва амалга оширадиган назариядир. Коммунизм курашган Совет Иттифоқи марксизм-ленинизм назарияси ижодий тараққийнинг тисмоли, ишчилар синфи диктатураси тўғрисидаги, айрим олинган бир мамлакатда социализм қурилиш ҳақидаги, социалистик индустриалтириш ва қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш ҳақидаги, янги, социалистик маданиятни вужудга келтириш тўғрисидаги ленинча таълимот амалга оширилганлигини ифодасидир. Қалқ Хитойнинг муваффақиятлари, барча социалистик мамлакатларнинг ҳалқ хўжалиги ва маданиятини ривожлантириш соҳасида эришган ютуқларини коммунистик идеологиянинг жаҳоншуму аҳамияти ва енгилмас кучини жуда яққол исбот этувчи далилдир.

Марксизм-ленинизм назарияси билан қуролланган совет ҳалқи, бизнинг партияимиз дадил ва зўр ишонч билан истиқболнинг янги йўлларини очиб бермоқда. Бу йўлларни ислоҳият ҳали синаб кўрмаган эди. Бизнинг халқимиз бир мақсадни кўзда тутиб олганин суратда коммунистик жамият барпо қилмоқда, социалистик саноатни, қишлоқ хўжалигини, фан ва техникани тобора ривожлантирмоқда, ўзининг моддий фаровонлигини оширмоқда, ўзининг маънавий дунёсини бойитмоқда. Коммунизм қураётган ҳалқининг янги тақрибларини умумлаштириш партияимиз марксизм-ленинча назариясини ижодий тарада ривожлантиришига, бу назарияни жаҳоншуму аҳамиятга эга бўлган янги қондалар ва янги ҳуқуқлар билан йўлланлишига имконият тақдирди. Шунинг учун ҳам кейинги йилларда иқтисодий, сиёсий ва маданий соҳаларда эришилган буюк муваффақиятларига эмас, балки умуман марксизм-ленинизмнинг гоёт актив суратда, чинакам ижодий тарада ривожлантирилганлиги ҳам партияимиз ва мамлакатимиз ҳаётида жуда буюк воқеа бўлади.

Революцион назариянинг коммунизм қурилиш революцион практикаси билан чамбарчас боғланганлиги марксизм-ленинизмнинг аҳамиятини янада оширади, уни буюк моддий кучга айлантиради. Иқтисодий жараёнларнинг моҳиятини шу қалар чуқур ақс эттирган, жонли воқеали бунчалик тўла қамраб олган, бутун инсониятнинг истиқбол сари йўлини бунчалик кенг ёритган назариялар дунёда йўқ.

Назария билан практиканинг шундай чуқур, чамбарчас боғланлиги ҳозирги замон шариотида пропаганда ишнинг бутун мазмунини, услуби ва характерини ҳам белгиллаб беради. Назариянинг практика билан бўлиб қўйилган кенг ёритган назария билан чамбарчас боғланлиги идеология иши — коммунизм қурилиши кенг авж олдириб юборилган шариотда совет кишилари яна нималар учун курашмоғимиз кераклигини равшан тасаввур этишимиз, амалда воқеалардан, ҳаётда содир бўлаётган реал процесслардан кейинде қолмаслик ва марксизм-ленинча асослаиб, ҳозирги пайтда қандай вазифаларни ҳал этишимиз кераклигини, янги ва узоқ келгусида қандай вазифаларни ҳал этишимиз лозимлигини ҳаёт қилмай белгиллаб олишимиз учун марксизм-ленинизмнинг қайси туб принциплари бизнинг мамлакатимизда ва бошқа социалистик мамлакатларда қандай амалга оширилганлигини аниқ тасаввур қилишимиз керак.

Коммунизм тўғрисида кабинетда ўтириб абстракт муҳома юргүзмай, марксизм-ленинизм классикалари асарларидан олинган қиталардан халқ деб таққорлаб бермай, балки турмушнинг дом ва чуқур ўрганиш, практикани дадил умумлаштириш ва шу асосда революцион назарияни тушунтириш ҳамда ривожлантириш, коммунистик қурилиш вазифаларини амалга ошириш учун кураш олиб бориш — пропаганданинг, идеология соҳасидаги ҳамма ишмизнинг асосий йўлидир.

Партия пропагандасининг таъсир доирасини янада кенгайтириш, партия пропагандасининг ҳеч мустақосиз барча совет кишиларига таъсир кўрсатишини таъминлаш ҳозирги замон шариотида олиб бориладиган идеология ишнинг энг муҳим вазифасидир. Меҳнаткашларнинг тобора янги қатламлари янги ҳаёт барпо қилишга жалб этилаётган ҳозирги пайтда барча ишчиларни, колхозчиларни, интеллигентларни, барча совет кишиларини, ҳар бир совет кишининг назарий жиҳатдан қуроллантириш талаб этилади. Ҳозирги вақтда бу вазифани ҳал этиш учун бизда ҳар қачонгидан кўра кўпроқ қулай имкониятлар бор.

Бизнинг мамлакатимизда социализм тўла ва узил-кесил галаба қилди. Партия социализм қурилиш йилларида кадрларни назарий жиҳатдан қуроллантириш соҳасида жуда кўп иш қилди. Барча совет кишилари социализм учун курашда жуда яхши тарбия мактабни ўтиладилар. Уларнинг гоёвий-сиёсий ва маданий жиҳатдан ўсганлиги, юксак онглиги ва меҳнат соҳасидаги қарамоқчилиги совет жамиятининг тараққийида ҳозирги босқичнинг энг ажойиб ҳислатларидан биридир. Шу муносабат билан ўтган йили Бутуниттифок миқёсда ўтказилган ва яқинда эълон қилинган аҳолини рўйхатга олиш маълумотлари қатъа аҳамиятга эгадир. Совет Иттифоқини — ялли саводхон мамлакатлар. Мамлакатимизда яншоқ катта ёшдаги аҳолининг қариб ярми олай, тўлиқсиз олай, ўрта маълумлиги ёки етти йиллик мактаб ҳажмида маълумотлидир. Қишлоқ жойларда, миллий республикаларда, автоном областларда ва миллий округларда олай ҳамда ўрта маълумлиги кишилар миқдорининг гоёт ўсганлиги жуда қувончлидир.

Коммунистик жамиятга яқин турган янги киши бизнинг кўз ўнгимизда ўсиб етишмоқда. Ишлаб чиқаришнинг комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш кенг жорий қилинаётганлиги, оғир ва кам самарали қўл меҳнатининг суриб чиқарилаётганлиги, иш қунининг қисқартирилганлиги, кишиларнинг ижтимоий эҳтиёжларини қондиришнинг коммунистик формалари кенг ёйилаётганлиги — буларнинг ҳаммаси совет кишининг гоёвий ва маданий савиясини янада ўстириш учун жуда қулай шарт-шароит вужудга келтирди. Коммунистик меҳнат коллективлари ва зарбдорлар номини олиш йўлидаги оммавий ҳаракат кишиларимизнинг онгда чуқур сийлашлар рўй берганлигини яққол кўрсатувчи далилларнинг биридир. Ана шу ватанпарварлик ҳаракатининг жуда катта аҳамияти шундаки, бу ҳаракат шахсини домю ва ҳар томонлама ривожлантириш ҳамда меҳнаткашларнинг онглигини янада ошириш формаларидан бири бўлиб хизмат қилди, уларнинг марксизм-ленинча дунёқарашини чуқур билиб олишлари, коммунистик ақлоқ ҳислатларига эга бўлишлари, ўзла-

рининг бутун ҳаётини янгила қайта қуришлари учун имконият тақдириб беради.

Совет кишилари коммунистик партиянинг сиёсати, унинг идеологияси меҳнаткашларнинг туб маънафатларига муносиб эканлигини ўз ҳаётини тақриблариде кўриб ишонч ҳосил қилдилар. Коммунистик дунёқарашини, марксизм-ленинча таълимот асосларини ағаллашга интилиш — коммунистларга ҳам, партиясиэларга ҳам бир хил даражада ҳос бўлган ҳислатдир. Кишилар абстракт равишда донишмандлик қилиш учун эмас, балки коммунизм қуриш маънафатларини кўзлаб, турмуш қонунларини билиш, бу қонунларни ағаллаш учун назарий билимларни чуқур ўрганишга ҳаракат қилмоқдалар. Меҳнаткашларнинг назарияни ўрганишининг энг чуқур ва энг асосли формалари бўлган қўйиша интилоғатликлари ҳақиқатан ҳам диққатга сазовор қувончли бир ҳодидир. Жумладан, сиёсий билим асослари, партия тарихи, сиёсий иқтисод, марксизм-ленинизм асослари, марксизм-ленинча асослар ҳақида янги дарсликларнинг жуда кўп нусха нашр этилганлиги бунин исбот этади.

Буржуа идеологлари орасида ичкидан душманларини ва уларнинг ревизионист маънафатларига совет кишиларидеги ана шу қудратли ўсишни кўрмайдилар. «Совет кишилари коммунистик идеологияга берафқ қарайдилар» деган беаъни фикр фақат уларнинггина ҳаётига келиши мумкин. Бундай беаъни фикрининг асосини, ана шу фикр авторларининг ўтакетган жоҳиллиги ва подонлиги шу қадар яққол кўрилиб турибдики, бу фикрни рад этиб ўтиришнинг ҳолати йўқ.

Буржуа идеологлари совет кишининг юксак руҳи ва маънавий қиёфасини асло тушуна олмайдилар. Совет кишиларининг коммунизм идеяларига астойдил содиқ эканлиги буржуа идеологларини ботибек кўчга киритиб қўйди, улар совет кишиларининг гоёвий кучи ва забардастлигини кўриб, жон талвасасига тушиб қолмоқдалар.

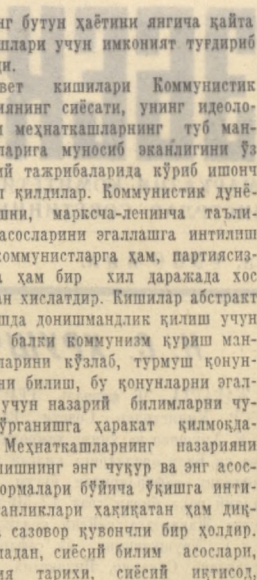
Дарҳақиқат, совет кишилари социализм маънафатларига, марксизм-ленинизм идеологиясига ҳеч қачон тескари иш қилмайдилар. Марксизм-ленинизм гоилари ҳаётнинг ўзиде ҳамма вақт тириқдир. Назария, фан, дунёқараш масалаларига бениҳоят катта қизиқиш партия ташкилотларидан пропаганда ишнин яхши уюштириш қораларини кўришни талаб этади.

Марказий Комитет партия пропагандаси тўғрисидаги қарориде идеология ишнинг барча восита ва формаларидан — матбуот, радио, телевидение, лекция пропагандаласи, маданий-оқартув муассасаларининг кенг шохобчаларидан фойдаланиш зарур эканлигини алоҳида таъкидлайди. Партия Марказий Комитети яқинда мамлакатда радио эшиттириш ва телевидение янада яхшилаш ҳамда ривожлантириш тўғрисида ҳам алоҳида қарорлар қабул қилди.

Радио ва телевидение ҳаётга, совет кишиларининг турмушига синди қетди, улар ҳалқни сиёсий ва эстетик тарбиялашда тобора муҳим рол ўйнамоқдалар. Мамлакатимизнинг деярли бутун аҳолиси ҳар кун радио эшиттиришларини тингламоқда, неча ўн миллионла кишилар телевидение программаларини кўрмоқдалар. Шу сабабли матбуот каби радио ва телевидение ҳам халқимиз ишнинг ултуворлигини тўла ва равшан очиб бериш, марксизм-ленинизм гоилари қай тарика амалга оширилаётганлигини конкрет мисол ва намуналар билан кўрсатиши керак. Ўнг яхши пропагандаларимиз, олимларимиз, ёзувчиларимиз ва журналистларимизни, партия ва совет ҳодимларини радио ва телевидение ишига далил жалб этиш лозим.

Пропаганда иши доирасини кенгайтириш — партияимиз активларини, ишлаб чиқариш илгорларини, комсомолларни партия маорифи системасига кенг жалб этиш демакдир. Аммо, янги кишиларни сиёсий ўқимга жалб этиш билан ҳали иш битмайди. Ўнг муҳими шуки, сиёсий тўғаракларда, мактабларда, семинарларда машғулотларнинг характерини ўзгаририш, машғулотларнинг қизиқари, мароқли бўлишига ва тингловчиларнинг амалий фаолияти билан маҳкам боғланган бўлишига эришмоқ керак. Аввало, партия ташкилотлари, партия комитетлари машғулотларнинг мазмунини, уларнинг гоёвий савиясини ошириш масалалари билан шугулланашлари лозим.

Ўз-ўзидан ўқиб маълумот олиш — назарий билимларни ағаллашда асосий восита бўлиб қолмоғи керак. Тингловчилар назария билан мустақил равишда ва кунт билан ўрганишлар, мактаб, тўғарак, семинарлар, назарий конференциялар ва бошқалар пушта иш олиб борамади. Кишиларимиз маданий савиясининг ўсганлиги, билимларининг барча асосий соҳалари бўйича марксизм-ленинча адабиёт кўп нашр этилаётганлиги, партия комитетларининг шугулланувчиларга ёрдам бериш учун жуда катта имкониятларга эга эканлиги — буларнинг ҳаммаси мустақил сиёсий ўқини совет кишининг марксизм-ленинча дунёқарашини ағаллаш учун асо-

В. И. Ленин 1917 йилда Петроградда бориладиган йўлда. П. Васильев ишлаган сурат.

ИЛЬИЧ ҲУЗУРИДА

1918 йилнинг 20 апрелидан 1 майгача Тошкентда Туркистон Советларининг V факультетда ўқий сўзиде бўлиб ўтди. Съезд РСФСР составида Туркистон Совет Социалистик Автоном Республикасини тузилганлигини эълон қилди. Бу тарихий қарор Совет Республикасининг марказий ҳукумати томонидан қизғин қўллаб-қувватланди ва матбуотланди. 1918 йил 22 апрелда съезд номига телеграмма олинди.

Марказий ҳукумат билан ўзаро муносабатларни аниқлаб олиш учун съезд С. Юсупов, Голтовский, Ильячов, Троицкий ва С. В. Теодоровичлардан иборат комиссия сайлади. Комиссия Москвага юборилди ва В. И. Ленин томонидан қабул қилинди. С. В. Теодорович ўз хотиралариде қуйидагиларни ёзди:

1919 йилнинг январь ойида биз турган ваколатхонага В. И. Лениннинг секретари Л. А. Фотиева билан телефон қилиб, тезлик билан Владимир Ильич ҳузурига етиб боришимизни айтиди.

Шу пайтда ваколатхонада мен билан Голтовский бор эди ҳолос. Биз дарҳол Кремьга кетдик. Л. А. Фотиева бизни Владимир Ильич кабинетига бошлаб кирди.

У ерда Владимир Ильичдан ташқари, Я. М. Свердлов ва яна икки ўртоқ бор эди.

Бизлар билан сурашган, Владимир Ильич бундай деди:

— Ўртоқлар, Туркистонда аҳоли қатонча ўхшайди, уч кундан бери алоқа йўқ, биз ҳозиргина Казаконинг имзоси билан радио кабарни олдик — «Бизларни ҳар кунни соатда бир тинглангиз» дейилган. Бошқа ҳеч қандай хабар йўқ. Алоқа йўқ, уерда бир нарсга бўлганга ўхшайди, радиостанцияда навбатчилик қилмоқ керак, Тошкент билан алоқа алоқа боғлаб, аҳолидан хабардор бўлмоқ керак.

Уша вақтда Туркистон республикаси марнададн «ёсий қўйилган эди. Тошкент билан фақат радио орқали алоқа қилиб туриладди.

Мен ва Голтовский Я. М. Свердловдан радиостанциянинг командири номига ёзилган хатни олиб, дарҳол ўша жойга бордик. Шерикларимиз Клячков, Юсупов ва Троицкий Владимир Ильич билан Яков Михайлович Свердловнинг берган тошпириларини етказдик. Радиостанцияга навбатчилар тайинланди.

Биринчи кечада Голтовский навбатчилик қилди. Тошкент билан алоқа боғлаш имкони бўлмади. Иккинчи кечаси мен навбатчилик қилдим. Ярим кеча деганда Тошкент билан алоқа боғланди. Л. А. Казакон имзоси билан радиограмма олдик. Радиограммада контрреволюцион исён тугатилганлиги, Муваққат Революцион Комитет тузилганлиги, Туркистон республикасининг 14 қонунмисари хон Осинов томонидан вахшиёна ўлдирилганлиги хабар қилинган эди.

Бу хабарни олгач, мен дарҳол Я. М. Свердловга телефон қилдим. У ўз ҳузурига — «Метропол»га етиб боришимни сўради. Ташхирани бир соат ўтар-ўтмас Я. М. Свердлов олдида етти бор Ленин билан бўлиб махрибонлик, жону дили билан, оталарча хайрашди, ишмизга муваффақият тиледи.

Бизларнинг қўлимизни қисар экан, Владимир Ильич бундай деди: — Видолашмаймиз, балки ани хайрлашмаймиз. Сизлар билан яна қўришами

ЯНГИ БОҒЛАР ЯРАТАЙЛИК!

Республика колхоз ва совхозларида боғлар 1965 йилда 96,7 минг гектарга ва 1970 йилда 153,4 минг гектарга, тоқзорлар 1965 йилда 88,2 минг гектарга ва 1970 йилда 144,3 минг гектарга етказилсин. 1960 йилда камида 11,8 минг гектар боғ ва 9,2 минг гектар тоқзор барпо қилинсин.

(Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССР да боғдорчилик ва узумчиликни янада ривожлантириш тўғрисида»ги қароридан).

1965 ЙИЛДА

мева ва узум 949 минг тоннагача, жумладан, қуруқ мева ва майиз 33 минг тоннагача етказилади.

БУ ЙИЛ КЎКЛАМДА

100 000 000 туп кўчат, жумладан, 75 550 000 туп ўрмон дарахти кўчати ўтказилиши, 2050 гектар туп кўчатзори, 8943 гектар боғ, 3720 гектар тоқзор барпо қилиниши лозим.

ҒИРВОН АНОРИ

Уйингизга меҳмон келса, даставвал дастурхонингизни нозу-неъматлар билан безашга ва азиз меҳмонни бисотингиздаги ширин мева билан сийлашга ҳаракат қилингиз. Мана, дастурхон атрофида андижонлик меҳмонлар давра қўриб ўтиришди. Дастурхон анор, олма, узум, нок, лимон, апельсин ва бошқа хил мева билан яса-тиглик.

— Бу мевадан колхозда етиштирилганми? — сўрайди меҳмонлардан Андижон районидаги «Правда» колхозининг агрономи ўртоқ Мухторжон Раҳимов.

— Ҳа, ўз соҳибдорларимиз етиштирган. — жавоб беради колхоз агрономи ўртоқ Илдошев.

Меҳмонлар анор, узум ва бошқа мева билан тотиб қўришди, ғиравонлик меҳмонларга миннатдорчилик билдиришди. Андижонлик меҳмонлар колхознинг мева етиштиришдаги тажрибасини ўз хўжаликларида ҳам ёйишга аҳд қилишди.

Наманганга келиб ғиравон анорини тоғиман меҳмонлар жуда камдан-кам бўлса керак. Ғиравон анори тоғиманликларга ҳам, москваликларга ҳам ва бошқа шаҳарларнинг аҳоли-сига ҳам манзур.

Ғиравон кишлогига жойлашган «Сталинград» колхозининг аъзолари кишлогининг боғдорчиликдаги илгерги шухратини тиклашга астойдил киришдилар. Колхознинг 112 гектар мевозор бери бор. Боғдорчилик бир қис-ми анор, 1956 йилда экин-ган 10,5 гектар янги анорзор ҳам ҳосилга кирди. Анорининг серхосил тутиши, чуқур донга, қай навлари етиштирилади. Ўтган йили 360 центнер анор ҳосилд олинди.

Боғларда узумнинг ҳусайни, чилгани, каттақўрғон, мускат, сапирани, олмангир оқ налив, эртаги самарқанд, қимизак навлари, ўриннинг субхоник, қандак, исфара ва бошқа навлари бор. Ўтган йили биргина узумнинг ўзидан 115 тонна ҳосил йиғиб олинди.

Пахтачилик ва бошқа тармоқлардаги каби боғдорчиликда ҳам ҳаракат намойиш қилинмоқда. Қатор ораларини ишлашда кет-мондан деярли воз кечилди.

Ишнинг кўзини билладиган боғ-бонлар мева дарахтларини ўз мавридада сўрадилар, озиқ-лантдирилди, бутаб, тарайди-лар ва ҳар хил ҳашаротлардан асрайдилар. 1958 йилда бир центнер узумнинг таннари 138 сўм бўлган бўлса, ўтган йили 110 сўмга тушди. Шунинг-дек, бир центнер анор аввалги йилдагига нисбатан 25 сўм ар-зонлашди. Колхоз ўтган йили боғдорчиликдан бир миллион 300 минг сўмдан ортиқ даро-мад қилди.

Боғларнинг парвариши ил-кишлоқ кесалари ўз зимма-ларига олганлар. Деярли ҳар йили янги боғлар барпо этилиб, кўп қўчат ўтказилади. Ўт-ган йили 8.000 тупдан ортиқ олма, нок, ўрик ва бошқа хил мева билан дарахт кўчатлари, тоқ-қалачалари ўтказилиб кўнра-тиб олинди.

Хусанбой ака Холмиров пайванд қилиш устаси. Кеска боғдан мевадорнинг ертилиши, серхосил, совуққа чидамли на-вларини етиштирмоқда. Мевадор тобора ширани, маали, хушхў-бўлаган экан, бунда Хусанбой останаи катта ҳиссаси бор.

Исоқжон Мамасолиев суб-тропик ўсимликлар соҳибдори. У, қардош Грузия давлат итти-моғида 40 кун бўлиб, катта таж-риба ортириб қайтди. Транс-мисларда 300 туп апельсин, 200 туп лимон, 100 туп ман-дарин етирилмоқда. Янги пар-вариш қилинаётган бу ўсим-ликлардан кўп қўчат ҳосил оли-нмоқда.

Етти йилликнинг иккинчи йилида мева етиштириш янада кўпайтирилди. Яннидан 9.000 туп мева кўчат ўтказилди. Боғбонларнинг аҳди бу йил 340 тонна мева ўтказишга нисбатан 40 тонна кўп мева етиштиришдир. Шу кўнларда мевозор боғларда бўлган ки-ши қизғин иш устидан чиқа-ди. Боғбонларнинг баъзилари ишқомларни тўзатаётган бўлса, баъзилари мева дарах-тларини бутан билан банд. Кол-хоз даладариди каби бу ерда ҳам ўрик-зорларнинг қизғин ва тартибга келтириш, гўнг, эски девор тупроқларини жам-ғариш каби ишлар қизғин.

И. НАРЗУЛЛАЕВ,
Ф. МИРЗАЕВ.

ЁШ БОҒБОНЛАР

Районимизда янги гектар бир чет Марказий Фарғона ерларида тўташган. Шунинг учун ҳам янги ер-ларни ўзлаштириб, янги боғлар барпо қилганидан имконият-ларини кўп. Охир, бобоев райони н и л колхозчилари бу йил баҳорда 55 гектар ерда мевозор боғ, 40 гектар майдонда тоқзор қилиш учун курашмоқдалар. Бун-дан ташқари 102 гектар ер тўздор қи-

линади, 260 минг туп туп кўчатни ўтқази-лади. Боғдорчилик номи колхоз комсомоллари Марказий Фарғона-нинг Қозилқум деб аталган жойидан 8 гектар ерни ўзлаш-тириб, кўчат ўтқази-бўладилар. 5 гектар ерда тоқ кўчатлари тайёрлаб қўйилди, Сталин номи кол-хоз комсомол-шлари 4 гектар янги ер очиб, кўчат ўтқазиш-га тайёрладилар.

Марказий Фарғо-нада ташкил қилин-ган «Янги ҳаёт» кол-хозининг ерларида янги боғлар йил са-йин кўпаймоқда. Колхоз аъзолари шу йилнинг ўзиде 5 гек-тар ерда мевали дарахт кўчатлари ўт-қаздилар.

С. ИСМОИЛОВ.
Охунбобоев район комсомол комите-тининг секретари.

Бухоро колхозлари ва совхозларида мева дарахт кўчатлари ва тоқ-қалачиқларни, Ғиравон районидан «Зарфашан» колхозини бу йил 22 гектар янги боғ ва тоқзор қилиди. СУРАТДА: кўчат ўтқазиш-пайти, Олдинда эвенко бошлиғи Р. НАИМОВ ва Л. ҒАФФОРОВА.

И. Мўминов фотоси (ЎзТАГ фотохўралиқси).

ИМКОНИЯТИМИЗ КАТТА

Юқори Чирчиқ районининг та-биий шароити мевачиликни ривож-лантиришга жуда қўлайдир. Район-нинг даламикор ерларида ва адрла-рида ҳам боғлар, тоқзорлар барпо қилиш мумкин. Бу ерларда ёнғир-чилик кам, йилда 209—216 кун иссиқ бўлади. Соёқ Паркент рай-онининг колхозлари ана шундай ерга жойлашган. Бу колхозларда тоқ, олма, нок, шафтоли, олхўр, гилос, олча, ўрик ва бошқа мева-дар ахши ўсиб, мўл ҳосил беради. Тоғ ва тоғ этагидида колхозлар ме-ва ва узум етиштириш бўйича их-тисослаштирилди.

Бу зонада 17.724 гектар ҳайда-ладиган ер бор. Шундан 143 гек-тари сўғирлайдиган ерлардир. Район колхозларида 7.772 гектар боғ бў-либ, шундан фақат 122 гектар, 1.389 гектар тоқзордан 749 гектари ҳосил беради.

1959 йилда колхозлар боғлар-нинг ҳар гектаридан ўртача 21 центнердан мева ҳосил, тоқзорлар-нинг ҳар гектаридан 26 центнердан узум етиштирилди. Боғ ва тоқзор-лар ҳосилдорлигининг бундай кам бўлишига сабаб — агротехника да-ражасининг пастлигидир. Шу вақт-

НУРСУХ ШАРБАТИ

Нурсух қадимдан миришкор боғ-бонлар макони, турли нозу-неъмат-лар кани. Муҳимий бу кишлоқ ҳа-нда ўзининг машҳур «Сабаҳатно-масида»:

«Нурсух» каби бир жой кам,
Тушмай ўтиб қилди алам.
Олма-анор ўрнига ҳам
Болма тоқу-анг экан

деб ёзган эди. Бироқ бу боғ-роғ-ларда меҳнат деҳқонларининг, роғат-бойларининг эди. Нурсух кишлогини Ойтоғроқ нўйишдан нур эмгакдан сўнгинга бу нозу-неъматлар деҳқон-ининг озғига тегиш.

Колхозимизда 4,5 гектар узум, зор ва 28 гектар ўринзор бўлиб, махсус боғдорчилик бригадаси ту-зилди. Ҳали ҳам бу ишда катта на-мишқиллар бор. Ҳар ҳолда, ўтган йили боғлар анча яхши парвариш қи-линди.

Нурсухлик машҳур боғбон Усмон-бек ота Фаёзовнинг таъбири билан айтганда, кўл гул инсон тупроқдан олтин ундирди. Тилладай ҳусайни узумлар, шираси тилин ерайдиган қандан ўринлар мўл бўлса, ўз дастурунингизингизга эмас, қон-қардош-халқларнинг дастурунингиз ҳам бе-заш қандай яхши! Республика пар-тия ва ҳукуматининг боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантириш тўғрисидаги қарори шунинг ҳам ишда ту-тилади. Унда меҳмонлар ўз бе-к халқининг кўнглидаги орзу-ис-тиларини амалга ошириш нўзда ту-тилади.

1959 йилда ўртоқ М. Отақонов боғдорчилик бригадасини 26 тонна узум ва 23 тоннадан ортиқ ўрик ҳосил етиштирди. Бу жуда оз, албатта. Ўтган йилининг ўзиде 10 гектар ерга турли мева дарахт кўчатлари ўтказилиб, беҳато кўнар-тириб олинди. Колхоз боғбонлари Нурсухда янги боғ-роғлар барпо қи-лишга аҳд қилишди.

Етти йилликнинг охирига бери, колхоз узумзорлари 45 гектарга ет-казилди, янги 10 баравар кўпай-тирилди. Ўринзорлар эса 60 гектар-га етказилди. 1960 йилнинг ўзиде тоқзор ва боғлардан олинмайдиган ҳо-силни бир ярим баравар кўпайти-риш нўзда тутилган. Нурсух киш-логини боғларга нўмилди. Колхозчи-ларнинг аҳди шундай.

Эркин ОТАБОВ.

ЭСДА ТУТ:

КўЧАТНИНГ ҲАММАСИ КҲ-КАРСИН ДЕСАНГ, УНИ МАРТ ОНИДАН ҚОЛДИРМАЙ ЭКИБ ОЛ!

МЕХНАТИМ ЗОЕ КЕТМАСИН, МЕВАГА ТЕЗДА ОЎЗНИМ ТЕГ-СИН ДЕСАНГ, ЭКИЛГАН КҲ-ЧАТНИ АВАЙЛАБ ПАРВАРИШ ҚИЛ!

ва тоқзорлар 1748 гектарга еткази-либ, 24405 тонна мева ва узум олинади.

Колхозчилар мевачилик ва узум-чиликни ривожлантириш юзасидан берилган бу топшириқни бажариш учун ўз кучларини аямай меҳнат қиладилар. Шу билан бирга, кол-хозларга юқори ташкилотлар томо-нидан жиддий ёрдам кўрсатилиши зарур.

Ҳозирги вақтда техникага суян-май туриб, боғдорчилик ва узум-чиликни ривожлантириш тўғрисида ўйлаш ҳам мумкин эмас. Мевазор-лар ва тоқзорларни парвариш қи-лишни комплекс механизациялаш-тувун техника етишмайди. Бундан ташқари, районда шу вақтга қадар ҳўл мева сақлайдиган бино ва мева қуриладиган сувиқла йўқ. Меваини сақлаш ва қуришти ишлари эски усулда олиб борилаётган. Бу масала-лар тез вақт ичида ҳал қилиниши лозим.

Даламикор зонадаги колхозларини сув билан таъминлаш ҳам катта аҳамиятга эга. Бу колхозларда боғ ва тоқзорларни кенгайтириш, ҳосил-дорлигини ошириш сув билан таъ-минланишига боғлиқдир. Бунинг учун сув омбори ва каналлар қури-лиши талаб қилинади. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қаро-ри: «Мувофиқ Паркент қанайи» ва ўрта сув омбори қуриласа боғ ва тоқзорларни кенгайтириш, ҳосилдор-лигини ошириш имконияти туғила-ди. Афсуски, республика ҳукумати-нинг бу қарори шу вақтга қадар бажарилмай келди.

Колхоз тоқзорлари учун колхоз-аро темир-бетон устуналари тайёр-лайдиган майдонча қуришда ҳам ёр-дам кўрсатилиши лозим. Колхозлар-да боғдорчилик ва узумчиликни рив-ожлантириш юзасидан олинган маж-буриятларни бажариш учун қизғин иш кетмоқда. Махсус бригадалар ташкил қилиниб, уларга камида 30 гектардан тоқзорлар бирктиб қў-йилди. Маҳаллий ўнгит тайёрлаш, ариқларни тозалаш ишлари ҳам қизғин бораётган.

Колхозларнинг соҳибдорлари пар-тия ва ҳукуматининг доимий ёрдами ва ҳамўрлиги туғайли ўз сўзлари-нинг устидан чиқадилар ва мамла-катимизда мева ҳамда узумнинг мўл бўлишига ўз ҳиссаларини қўшади-лар.

А. МЕДВЕДЕВ.

Юқори Чирчиқ район кишлоқ хўжалик инспекциясининг бош-лиғи, республикада хизмат кўр-сатган агроном.

Яхши ният билан бир жуфт кў-чат э! — дейди халқимиз. Агар ҳар бир киши бутун ҳаёти да-вомда бир неча тупдан кў-чат ўтқазса, бутун ер юзи боғ-роғ билан қопланган бўлур эди. Боғ — ширин-шамар мева, сиҳат-саломатлик, узоқ умр кўриш де-макдир. Биз бутун ўтказётган иш-ҳоллар чуқур илдин олади, ана шу сўрадагидея оппоқ туғайди.

УЗУМ МЎЛ БЎЛАДИ

Ҳозир ака Бозоровнинг суяги мевачиликда қотган. Унинг ташаб-буси билан Свердлов районидан Киров номи колхозда мевозор боғлар барпо қилинган. Ўртоқ Бо-зоров бир неча йилдан буён кол-хознинг боғдорчилик-сабаботчи-лиги бригадасига бошчилик қилиб келмоқда. У бошқиб бригада ўт-ган йили 20 гектар тоқзорнинг ҳар гектаридан ўртача 7 минг 200 килограммдан ҳосил йиғиб олди. Сабабот-полиэ эканлари ҳосили ҳам мўл бўлди.

Колхоз боғбонлари Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзе-бекистон ССР Министрлар Совети-нинг республикада боғдорчилик-ни ривожлантиришга қарата чи-қарган қарори асосида 5 гектар ерда олчазор ва пистазор қилади-ган бўлишди. Айна вақтда боғ-бонлар кўчат ўтқазишга кириш-дилар. Боғларини сўғирини, гўнг солиш ҳам қизғин борилади.

Бригада аъзолари мавжуд тоқ-зорларини яхши парвариш қилиш йўли билан ҳосилдорлигини оши-риб, ҳар гектардан 7 минг 750 килограммдан узум ҳосили олиш учун курашмоқдалар.

Т. ШОМУРДОВ.

ТОҒДА

Самарқанд областининг колхоз ва совхозлари баҳорини мева кў-чатлари экинга киришдилар. Тоғ-лар ва баланд массивларда кўчат ўтқазиш ишлари қизиб борилади. Денгиз сатҳидан бир ярим метр баландликда — Нур-ота районидан Ленин номи совхоз ва Ғаллазор районидан «Бахмал» совхозда боғлар барпо этилмоқда. Дон ва сабабот экни-ларни етиштириш учун нуқулга бўлган участкалар олчазор учун ажратиб қўйилди. Қозғиргондан келтирилган олмангир «Олма-та» нави маҳаллий шароитга мослаш-ган бўлиб, сўғирини учун ҳарajat талаб қилмайди. Кўчатлар буқо-лардан ва табиий кўнлардан на-млик олади. Бу эса энг кам меҳнат сарфлаш билан мўл ҳосил олиш имконини беради.

Форин, Зомин ва областининг бошқа районларидаги колхоз ва совхозлар ҳам баланд тоғларда боғлар барпо етмоқдалар.

РЕЖАНГИЗ ЯХШИ, ЛЕКИН...

Куз фасли эди. Яхлит майдонда-ги тоқзорда атоғга олиб қўйгандек узум тиллардан бўлиб пишган.

— Сиз кўп колхозларда бўлган-сиз, бизнинг узумзоримиз қалай? — деб сўради колхоз раиси Қўзибоқар Синдоров.

— Яхши узумзорингиз бор экан.

— Йилда барпо қилдик. Ун уч гектар,— деди раис.— Ризамат Ота-қа раҳмат, катта ёрдам берди. Со-ҳибдорнинг тажрибасини қўлланиб шундай боғ яратдик.

Сирдарё районидан Сталин ном-ли колхозда пахтачилик билан бир қаторда боғдорчилик ҳам яхши ривожлантирилмоқда. Бу ерда яқин-дагина барпо қилинган 27 гектар тоқзор ва 131 гектар олчазор ўт-ган йили ҳосилга кирди.

Колхоз бутур 10 гектар ерга олма кўчатлари ўтқаган эди. Бу йил уларнинг орасига шафтоли кў-чатлари ўтказилмоқда. Олмадан сер-хосил бўлганга қадар шафтоли ҳо-сили олинаберилади. Ҳозир колхозда 144 гектар мевозор ва тоқзор бор. Етти йилликнинг охирига бери тоқзор 100 гектарга ва мевозор боғлар 200 гектарга етказилди.

Сирдарё райониде боғдор-чилик ва узумчилик имкониятга яраша ривожлантирилмаган. «Ўа-бекистон» колхозиде атиги 10 гек-тар узумзор бор. Охунбобоев номи ва бошқа колхозларда эса узумзор ва мевозор боғлар бундан ҳам кам.

Районда боғдорчилик ўз ҳолига ташлаб қўйилганига аввало кишлоқ хўжалик органларидаги айрим раҳ-барларнинг нотўғри кўрсатма бе-ди келганликлари сабаб бўлди. Ма-салан, Тошкент область кишлоқ хў-жалик бошқармасининг ҳодими Неистров ва район кишлоқ хўжалик инспекциясининг бош агрономи Шкода ўртоқлар Сирдарёда ўрик ва бошқа мева дарахт кўчатларини ўтқазишни асоссиз равишда тақи-қлаган. Шу сабабли, келтирилган кў-чатлар ҳам ўтқизилмай қолган. Шу-нинг учун ҳам районда тоқзорлар 176 ва олчазор боғлар 374 гектар-дан ошмайди.

Район меҳна-т-чилари Ўзбекистон КП Марказий Коми-тети ва республика

Министрлар Советининг «Ўзбеки-стон ССРда боғдорчилик ва узумчи-ликни янада ривожлантириш тўғри-сидаги қарорини мамнуният билан муҳокама қилмоқдалар. Совхоз ва колхозларда мева, узум етиштириш-ни кўпайтириш юзасидан амалий тадбирлар белгиланмоқда.

Ленин номи колхоз 8 гектар ян-ги боғ қилади. «Ўзбекистон» кол-хозиде 38 гектар ерга тоқ ва 61 гектар ерга мева кўчати ўтқазила-ди. Умуман, 1964 йилда район кол-хозларида тоқзорларини 500 гектар-га, боғларини 1600 гектарга етқа-зиш кўзда тутилган.

Бироқ, райондаги мавжуд имко-ниятлар боғлар ва тоқзорларни бун-дан ҳам кўпайтириш мумкинлигини кўрсатади. Район территориясида яқин экинга ярамайдиган ерлар кўп. Бунинг устига, ҳар йили кўп қи-яги ерлар ўзлаштирилиб ишга со-линмоқда. Боғдорчиликни ривожла-тиришда шу катта имконият ва ре-зервлардан кўпроқ фойдаланиш ке-рак. Аҳолининг ноз-неъматларга бўлган талабини қондириш учун Мирзақўда боғ-роғларни кўпайти-райлик.

Х. ИРМОНОВ.

Бу саҳифани «Қизил Ўзбекистон» редак-цияси ҳаётидан А. ШОРАХМЕДОВ би-лан Х. ИВРОХИМОВ уюштирган.

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

Япония билан АҚШ ўртасида «Эзаро ҳамкорлик ва хавфсизлик шартномаси» деб аталган шартнома имзоланганини муносабати билан Совет ҳукуматининг Япония ҳукумати асдалик хатини 27 январда СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико Япониянинг СССРдаги элчиси С. Кадованига топширганлиги тўғрисида илгари хабар берилиб ўтилган эди.

5 февралда Япония ташқи ишлар министрлиги ўз ҳукуматининг жавоб асдалик хатини Токиодаги СССР элчихонасига топширди. Бу жавоб асдалик хатиде Совет Иттифоқи, Хитой Халқ Республикаси ва бошқа тинчликсевар мамлакатлар хавфсизлигининг манфаатларига дахлдор бўлган мазкур шартномани Япония имзолаганини оқлашга уриниб кўрилган.

24 февралда СССР Ташқи ишлар министрлиги ўринбосари Г. М. Пушкин СССРдаги Япония элчиси С. Кадованига қабул қилди ва унга Япония ҳукуматининг 5 февралдаги асдалик хатига жавобан Совет ҳукуматининг асдалик хатини топширди.

Германия Федератив Республикаси ва Испания ҳукуматлари ўртасида ҳарбий ҳамкорлик тўғрисида махфий музокаралар олиб борилаётгани ҳақида кейинги кунларда чет эл матбуотида хабарлар босилиб чиқди. Бунда гап, жумладан, Ғарбий Германиянинг Испания территориясиде ҳарбий авиация ва ракеталар учуриш учун базалар вужудга келтирилиши, шунингдек бу деспернинг татминот базаларини вужудга келтириши тўғрисида борапти. Ғарб мамлакатлари матбуоти-нинг уқтириб ёзишича, Германия Федератив Республикаси Испания территориясиде фойдаланишда манфаатдорлиқ, чуқки бу территория Париж битимларининг таъсир доирасиде четдади ва, бинобарин, бу ерда Германия Федератив Республикаси бундесверни қўрол-армияни энгил аниги турлари билан таъминлаш ва Ғарбий Германия ҳарбий ҳодимларига шу қўролни қўл-лашниши ўргатиш таъйирига ишга ўттифоқчиларига билдирмай, контролсиз авж олдириб юбориши мумкин. Бу хабарларнинг тўғрили-гун Ғарбий Европадаги баъзи мамлакатларнинг расмий вакиллари таъсидеда. Боннда на Мадрида буни оқламоқ учун берилаётган изо-ларга келсада, бу изоҳлар жамоат-чиликка маълум бўлиб қолган факт-ларни бирор даражада рал қилиш ўқда турин, балки, аслини олган-да, бу фактларни таъсидеда.

Шу муносабат билан ТАСС ўнга берилган ваколатта биноан, қуйида-гиларни билдирди.

Аденгаур ва Франко ҳукуматлари ўртасида ҳарбий ҳамкорлик ўрна-тилаётганлиги тўғрисидаги хабарлар тинчликнинг таъсирини нисбатан бе-парво бўлмаётган кишиларнинг ҳаммасини хавотирликка солимои лозим. Германия Федератив Респу-бликасининг ҳукмрон доиралари Е-вропада янги кескинлашадиган олиб-борадиган ва етилган халқаро маса-лаларни ҳал қилиш йўлида қўшим-ча қийинчилик туғдирадиган на-батдаги қадамни қўймоқда.

Германиянинг ҳеч суэси таъсир бўлиш шартларини ва тўрт давлат иттифоқчилиги шартномалари нинг шартларини бузиб, Германия Феде-ратив Республикаси ҳарбийлашти-рилаётганлиги маълум хавф туғди-ради, деб Совет ҳукумати муттасил огоҳлантириб келди ва огоҳланти-риб келди.

Бу ҳақда фелетон ёзиб ўти-рилмаслигини ҳам мумкин эди. Аммо, қоронғида топишган келин-куёв қиссасининг қизик томон-лари чиқиб қолди. Келин-куёвнинг янги-янги қилиқлари, янги-янги нагмалари республикамиз чегара-ларидан ўтиб, қардош респу-бликаларнинг шаҳар ва қишлоқлари-гача парвоз қилиб кетди.

Қанақа қилин-у, қанақа нагма дейсиз, албатта.

Қўлимизда бир папка. Ичн тў-ла хат. Ана шу хатлардан баъзи-ларининг қардан келганлигини санаб ўтишга тўғри келди: Турк-менистон ССР, Ашхобод шаҳар радио эшиттириш ва телевидение республика комитетиде, «Тожи-кистон пионери» республика газе-тасиде, Барнаул шаҳар газетаси-де... Бу хатларда нима ёзилган-лигини, унинг мазмунини ҳиоқ қилиб ўтирмаймиз. Ҳаммасининг мазмун деярли бир хил. «Мако-лагиз ўқилди», «Очеркнинг бо-силди», «Гонорарнинг редакцияга юборилди».

Нима бало, Иброҳимови қурғу мухбир ёки журналист эканми? Редакцияда ишлаб, очеркни қо-тириб ташлагач, истаган тежаниз-да мақола ёзиб бергач, журналист бўлмай, ким бўлади!

Аслини олганда, Иброҳимов на журналист, на мухбир, на редак-ция ходими! Аммо эбо маънадаг челик у китобдан бу газетани янжаландиқда «қўриқадиган» шу йўл билан «очерклар» «мақола-лар» тўқидилган олати бор. «Е-ган» мақолаларини Ўзбекистон ССРда чиқадиган газета ва жур-налларга юрмайди, кейинчалик миси чиқиб қолганини йўллайди. У, ўз «мақола»ларини республика-миздан ташқарига юбориб, қанча-қанча кишиларни рағбатла сола-ди, уларнинг кўзини бўлиб, тола-мачилик қилди. Ҳамма мақола на очеркларнинг остига «Геннадий

тида уқтириб айтиладики, Япония ҳукумати мамлакатни қўроллашти-риш ва ҳарбий блокда қатнашиш йўлини ўтказмоқда, бу йўл эса, замоннинг руҳига асло тўғри кел-майди, япон халқининг ҳам тинчлик-севарлиги интилошларига эид йўл-ди. Шартнома тузилганлиги 1956 йил 19 октябрдаги Совет-Япония Қўшма декларациясига эид бўлиб-тўшди.

Япония ҳукумати СССР билан Япония ўртасида суах шартномаси тузишнинг теоретик масала доир-асиде даъволар қўйиш билан ата-тин орқага сурмоқда, ваҳоланки бу масала тегишли халқаро битимлар билан алақачон ҳал этилган маса-ладир.

Япония, дейилади асдалик хати-да, Совет Иттифоқининг хавфсизли-гига қарши қарилган ҳарбий шартномани АҚШ билан имзолаб, ўз зиммасига олган мажбуриятни, яъни Ўзоқ Шарқда тинчлик ва хавфсизлиқни сақлаб туриш ҳамда ҳар йилда мамлакат ўртасида ях-ши қўшчилик ва дўстлик муно-сабатларини ривожлантириш ма-нафаатларини қўлаб, Совет Иттифо-қи билан ҳамкорлик қилиш тўғриси-даги мажбуриятни очикдан-очик бу-зди. (ТАСС).

СССР Элчихонасининг нотасида айтиладики, Эронда доимий ишаб-турган совет граждани Васильевни Эрон тартибни муҳофаза қилиш органлари қамоққа олганликлари халқаро ҳуқуқнинг элементар нормаларига бутунлай эид иш бўл-ди ва Эрон маъмурлари томони-

мания франкочилар Испанияси билан махфий тил бириктираётганли-ги маълум «Берлин—Мадрид» ўқини, Гитлернинг Франко билан тузган ҳарбий иттифоқини беихти-рб эста туширади. Франко Испан-ияси иккинчи жаҳон урушида йиминг томонини олганлигини жа-ҳон билди. Гитлерчи қўшчилар-нинг, шу жумладан, Тиреней тоғла-ри орасидан Совет Иттифоқидеги жанг майдонига юборилган «заго-вий дивизия» деб аталган дивизи-янинг қилган ваҳшинеа ёвузликлари ҳаммаинг эида турбиди.

Германия Федератив Республика-си билан Франко Испанияси ҳарбий тил бириктираётганлиги Совет Иттифоқиде Ғарбий Европанинг энг урушқоқлик қайбатидаги ва реак-цион доиралари томонидан халқаро кескинлиқнинг юмшашига, Шарф билан Ғарб ўртасида битимга кел-лишга, мустақим тинчликнинг ва халқлар хавфсизлигининг негизла-рини яратишга тўқинлиқ қўрсати-лиш йўлида қилинётган уриниш, деб баҳо берилмоқда. Бу тил бирик-тириш тинчликни мустаҳкамлашда ҳақиқатан манфаатдор бўлганлар-нинг ҳаммаси Ғарбий Германия ми-литаристларнинг қирқдорларига қарши бириктирилган ҳаракат қилиш-лари ва ёппасига ва батамом қу-роллашнинг масаласида ҳамда Гер-мания билан суах шартномаси ту-зиш масаласида тезроқ битимга келишни таъминлайдиган чоралар қўрилиши низоҳат даражада зарур бўлиб қолганлигини яна бир марта таъкидламоқда.

УЧ УҒИЛ ТУҒИЛДИ

Тўрақўрғон райони дағи «Ўзбекистон» колхозининг аъзоси Раҳимхон Худой-бердиева оиласида қувонч-ли оқоқа рўй берди. У шу йил 16 февралда эгизак ча-йишга туғди. Уччаласи ҳам соғлом ва тетик ўсмоқда. Врач ва халомшарлар бола-ларнинг саломатлигини ку-затиб туриптилар. Давлат ва колхоз раъласини беш болачинг ораси бўлган Ра-ҳимхонга ёрдам бермоқда. Қ. Холматов.

РЕДАКТОР ЎРИНБОСАРИ

Иброҳимов, Тошкент шаҳар. Магнитогорск кўча, 11-уй. «Ўқитувчи-лар газетаси» редакцияси, редак-тор ўринбосари» деб имзо чекади. «Ўқитувчи» газетаси» редак-цияси Пушкин кўчасидаги 17-уйда эди. Магнитогорск кўчасига кў-чиб ўттигда, дерис? Йўқ, кў-чиб ўтмаган. Фақат Геннадий ука-ми «мақола»сини тез чинарши, «очерк»ини осон пуллаш учун ре-дакция номидан фойдаланганли-гига бўлган ва уни баъзи бошқа кўча-га кўчириб ўтказган. «Редактор ўринбосари» Геннадий Иброҳимов ана шу «редакция»да кеча-қуни-дош қотиради, ўзи ва хотини Лу-сенко номидан турли шаҳарларда-ги газеталарга, радио комитетла-рига очерклар, мақолалар учуриб-туради.

Энди сезгандирсиз, Иброҳимов «Ўқитувчи» газетаси» редакция-сида редактор ўринбосарини-га эмас, ҳатто оддий ходим ҳам бў-либ ишламайдиган. Хўш, бу Ибро-ҳимов ва унинг хотини Лисенко ўзи ким?

...Охири ёмон натижа билан ту-гайдиган жанжал, қўни-қўшинлар-нинг тинчлини оладиган шовиш-сурон қичқинагана бир хатдан бошланса бўладики! Бир мейрда қайтадан шўн турмушнинг заҳар солган, халқ тили чинмаган қў-боқ қичқанинг орасида қолдирган ҳам шу, бир эъланича хат. М. Севикли эрини кутиб, овқатини настурунган содди, «Бирга овқат-ланамиз» деб кутди. Ёр келавер-мади. Кизчасини эркакетиб алла-ладди. Шу пайт почтачон хат келтириб қолди. М. конвертга хат ёзиб: эрига, Геннадий Иброҳимов-га экан. Конвертнинг стол устига ташлади. Хат эрининг юмсага бўл-гандан кейин, ўзи келганда ўқий-

гани маълум. Ленин М. ни бир нараса шубҳага содди. Хат хотини қилишди. Эрининг кейинги пайт-ларида узариб қолгани, унга дей-сиз кириб, десиб чиқатгани, мас-бўлиб келиб, бош оғриғи бил-дан чиқиб кетаётганини шунга ўқиди.

— Сизнинг ҳам бундай одамга ўхшаб соқ келадиган қўнигиз бў-ладими? — М. бир кунги эрига шундай деганда, баалога қолган эди.

— Мен билан яшагннг келмаса, яшам! Сени боғлаб қўйганим йўқ.

М. ана шу гапни эслади. Юра-гидеги шубҳа янада қучайиб, кон-вертни очиб қўйганини ўзи ҳам билмади. Қўзлари оқ қороз устида югурар экан, оёқ-қўзлари бўша-шиб, атроф қоронғиланиб кетди: «Сени номард дейинга ҳам тилим бормайди, — деб ёзарди хатда Сталинобод шаҳридан Мухлиса Аҳмедова деган аёл. — Сен билан шу интида бир ёстиқда бош қўй-ганимди. Виждонинг қора экан. Шунинг учун тўй маросимда ай-ган қизил сўзловини унутган бў-лишинг аниқ. Аммо, кичкина қў-ғирчоқдек ўғлингни унутиб юбо-ғанингга нилонинг келмайди. Бил-мадиги, ҳозир қайси киз, қайси ку-чада олиқиб-бекорлар бўлиб юрган экансан. Иш қилиб, ана шу қиз-жувонар менинг қўйимга тушма-са бўлгани! Сени бир унгра унут-ди. Мухлиса ва ўғилларинг»...

М. хатда ёзилгандек, Мухлиса қўйига тушиб бўлган эди. Аммо ҳали ҳам кеч эмаслигини ҳис қил-ди. Ақл бориде этанин йиғишти-риб олишга аҳд этгиде, эри кел-гач, орани очди қилишга қарор берди.

СССР БИЛАН ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДА ТОВАР ОБОРОТИ ТЎҒРИСИДА ПРОТОКОЛ ИМЗОЛАНДИ

Совет Иттифоқи билан Герма-ния Федератив Республикаси ўр-тасида товар обораоти ва тўловлар тўғрисида 1958 йил 25 апрелда тузилган узок муддатли битимга мувофиқ, Москвада иккала мам-лакатнинг 1960 йилда бир-бири-га етказиб берадиган товарлари рўйхатини аниқлаш ва тўлдириш ҳақида музокаралар олиб бори-лди.

Томонлар тенглик ва ўзаро манфаатдорлик принциплари га амал қилган бу музокаралар СССР билан Германия Федератив Республикаси ўртасида 1960 йил-ги товар обораоти тўғрисида 25 февралда протокол имзолаш бил-лан тугалланди.

Иккала мамлакат ўртасидаги савдо-сотиқ ҳажми 1959 йилдаги даражага нисбатан оширилди. Германия Федератив Республика-сидан СССР га металл қирқиш станоклари, кимё саноати, ме-

ТЕХРОНДАГИ СССР ЭЛЧИХОНАСИНING НОТАСИ

Техрондаги СССР Элчихонаси 25 февралда Эрон ташқи ишлар министрлигига нота юборди. Бу нотада Эрон тартибни муҳофаза қилиш органлари «чинонилар»нинг совет граждани А. П. Ва-сильевни тахдираётганликлари-га қарши қатъий норозилик билди-рилди.

СССР Элчихонасининг нотасида айтиладики, Эронда доимий ишаб-турган совет граждани Васильевни Эрон тартибни муҳофаза қилиш органлари қамоққа олганликлари халқаро ҳуқуқнинг элементар нормаларига бутунлай эид иш бўл-ди ва Эрон маъмурлари томони-

ХАЛҚ ҒАЗАБИ

ТОКИО, 25 февраль. (ТАСС). Бу-тун Японияда бугун Япония —Аме-рика «Хавфсизлик шартномаси»нинг ратификация қилинишига қарши, демократик ҳуқуқларнинг тиклани-ши ва иш ҳақининг оширилиши учун меҳнаткашларнинг янги ом-авий митинглари ва намойишлари бошланди. Эрталабдан бери Токио-нинг турли қисмларида ҳукумат му-ассасаларининг бинолари олдида, за-водларда ва фабрикаларда пойтахт ишчилари ва меҳнатчиларнинг ми-тинглари бошланди. Ҳукумат қучли полиция отрядларини сафарбар эт-ди. Бу отрядлар митинглар ўткази-лишига ҳақлат беришга уриндилар. Баъзи жойларда полиция билан на-мойишчилар ўртасида тўқнашувлар бўлди. Йрадор бўлганлар бор.

АМЕРИКА ФОЖИАСИ

Имperialизм маддоҳлари Амери-ка халқининг «фаровон турмуши», «тегил имкониятлар», «Халқ напиз-миз» ҳақида кўп гапирдилар. Уларнинг даъвосича, америка халқи жуда яхши яшар эмиш. Ҳар бир америкалик иш, уй-жой билан таъ-минланганмиш. Хуллас, Америкада мўл-қўлчилик, ҳеч ким ҳеч нимага муҳтож эмасмиш. Хўш, ҳақиқатан ҳам шундайми? Асло!

Дуруст, яхши еб, яхши кийидагн, гам-ташвиши йўқ, пулни пулчоқ ўр-нида кўрмайдиган америкаликлар бор. Булар — миллионер, миллиар-дерлардир. Уларнинг турмуш-му-шси таъсифга сиймайди. Чунонки, Рокфеллернинг бир ўзи бир неча уйнинг хўжайини, Айтишларига, бу уйларнинг бирида 50 хона бўлиб, унда 350 хизматчи Рокфеллерга қўл қовуштириб туради. Бу уйнинг ха-рамкети йилга ярим миллион дол-лар. Миллионер Диллон саройидеги ҳамма доводров, ваина ирилари, хоналарнинг эшик тутичилари ол-тиндан ясалган, Миллионер Дофи-нинг қизи Дельфина Дофи таъби-корлар маршон 800 минг доллар ту-ради. Бундай ўзинга тўқ кишилар Америкада бармоқ билан саналин, Аҳолининг маълум қисми нормал ҳаёт кечиради, албатта. Ленин кўп-чили меҳнаткашларнинг турмуши оғир. Миллионлаб кишилар ишсиз, бошпанасиз, Америка меҳнат ми-нистрлиги берган маълумотга қўра, ҳозир мамлакатда 4 миллион 149

миң кишисз бор. Ярим ишсизлар со-ни бу ҳисобга кирмайди. Ишсиз-лик, қолган кишиларнинг ҳаёти чдаб бўлмаслиқ даражада оғир. Фактлар-га мувожаат қилганимиз: яқинда «Нью-Йорк пост» газетаси ўз му-хбири Ферн Марднинг Ғарбий Ви-ргиния штатидан ёзган мақолаларини босиб чиқарди. Мухбирнинг ёзи-шича, бу штат аҳолисининг кўп-чилиги хароладорла яшайди, емиши-фақат лўл. Мухбир ўз мақоласида Ғарбий Виргиния аҳолисининг ҳаё-тига оид жуда кўп фаноналарни иелтиради: «Моҳегалик Кэртис Хикс, — деб ёзади мухбир, — ўзи-нинг бешта ириб боласига қараб кўзидан ёш чиқиб кетди, Унинг хо-тини Жоун-Эдит етти ва тўнчиш йи-даги икки боласини кўрсатиб шун-дай деди: бу икки болани бугун мактабга юбормадим, чунин улар-нинг эғни-бошини ювиш учун сови-нин йўқ. Болаларини тўйиб овқат емайдн. Бугун тушлик овқатини-ни буладн. Энди эртагача ҳеч нарс-а емайди. Менда бир фунт лўл ва икки фунт қарашча бор. ҳолос. Бор босиб қолди».

Хўш, империализм маддоҳлари бунга нима дейдилар?

НАВОНИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/II да Тўрабадур, 28/II да кундуз Демон, кечкурун Шопениана ва балетлардан парчалар.

ХАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/II да Фуркат 28/II да кундуз ва кеч-курун «Огажиялар».

МУҚИМНИ НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/II да Фаргона хикоси, 28/II кун-дуз соат 1 яримда Раис уйланармиш, кечкурун Ошқ Ғарб.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Тошкентда биринчи марта Нина ва Александр Калитаников раҳбарли-гиде «Чангалзордаги ҳодиса» номли аттракцион ва янги программада то-мошалар, Тошкент соат 11 дан бош-ланади. Билетлар соат 8 дан соти-лади. Яқинлаб кун 3 марта томо-ша кўрсатилади (кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да).

СЕНИ ИЗЛАЙМАН — «ИСКРА» «КОМ-СОМОЛ 30 ИЛЛИГИ» (кундуз ва кеч-курун), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз соат 3-15 минут ва кеч 8 яримда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ИЛЛИГИ» (кеч 5 ва 9 да).

ҚАНОҚ ҚАЛБ — «ЕШ ГВАРДИЯ» (кеч соат 8 ва 10 да), «СПУТНИК» (эрталаб 11 ярим, кундуз 3 ярим, кеч 5 ярим ва 7 яримда).

ФОТИМА — НАВОНИЙ номли (кеч соат 5 да ўзбек тилида).

КИШИ ФИРИНИНГ ЎЗГАРТИРДИ (1-се-рия) — «КОМСОМОЛ 30 ИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 2, кеч 6-15 минутда).

АЙЛАМА ЭИНА — «КОМСОМОЛ 30 ИЛЛИГИ» (кеч соат 11-20 минутда).

ВЕНА УСТИДА БАҲОР ШАМОЛИ (кун-дуз 12, 2-40 минутда), «Оқиш қўш-лук» (кундуз 1-10 минут, 4-20 ми-нут ва кеч 9 яримда) — КИНОЛЕК-ТОРИ,

Саъид ХУСАНОВ, Воси МАҲКАМОВ.

Шу кунларда республикамиз жамоатчилиги Амударё бўйлари, да совет ҳокимияти узил-кесил ўрнатилганлигини қирқ йилги-нини нишонлашга тайёранмоқда. Шу муносабат билан жойларда Совет Қорақўлпоғистони Ўзбеки-стон ССРнинг Хоразми, Туркмени-стон ССРнинг Тошкент областлари-ни чет эл интерваллари, оқ-ғвардиячилар ва маҳаллий контр-революционерлардан овоз қилиш учун бўлган кураш қатнашчилари билан меҳнаткашларнинг уч-рашувлари бўлмоқда.

Ана шу жанглр иштирокчилла-ри — Октябрь революцияси ва граждандар уруши ветеранлари. Дан бир группаси ўтган кун Тошкент журналистлари билан учрашиб, жанговар хотиралари-ни сўзлаб бердилар. Учрашув мароқли ўтди.

Суратда: революция ветеранла-ридан бир группаси (Чандан ўн-га) биринчи қатордагилар: С. С. ЧЕРНИК, Н. И. ВОСТРИКОВ, Б. СОДИКОВ, М. ПИЖОВА, К.ШМУ. ХАМЕДОВ, М. ОХАНГАРОВ; ик-кинчи қатордагилар: Г. ГАҒАБОВ, Х. МУҲАММАДЖОНОВ, В. СКОПА, Е. САМОЙЛЕНКО, Х. ИСҚАНДРОВ, И. ГАДЕЦИК, А. ДУБИНИН ўр-тоқлар.

И. Глауберзон фотоси.

СПОРТ ХРОНИКАСИ

КОҒОНДА ўтказилган шахмат тур-нирида 25 шахматчи қатнашди. Ви-ринчи раърдли спортчи Паршин го-либ чиқди.

НУКУСдаги қишлоқ ҳўжалик тех-никуми стадиониде футбол бўйича ўртоқлик учрашуви бўлди. Майдон эгалари 2:1 ҳисобида мотор-ремонт заводи командасини мағлубиятга уч-ратдилар.

ОЛМАЛИҚ шаҳрида шахар мактаб ўқувчиларининг қишкн спартакиа-даси бўлиб ўтди. Команда биринчи-лигида 10-мактаб спортчилари ен-гиб чиқдилар.

САМАРҚАНДАда волейбол бўйича республика биринчилиги учун му-сабақа бўлиб ўтди. Хотин-қизлар ко-мандалари ўртасида ҳам, эркаклар ўртасида ҳам тошкентликлар галаба қилдилар.

ТЕРМИЗда Сурхондарё област шахсий-команда мусобақаси ўтқа-зилди. Область марказининг спорт-чилари биринчи ўринни эгалла-ди. Қарши шаҳри терма командаси иккинчи ўринни олди. Жарфўрдо-район бонсчилари учинчи ўринга чиқдилар. Ўз вази категориялари бўйича Мухторов, Қозлов, Александр, Аҳмедов (Термиз), Слюнев (Жарфўрдо), Қизбошев (Термиз), Степмах (Қарши), Греков ва Фокин (Термиз) област чемпиони бўлди-лар.

ШОФРИКОНда шашка бўйича «Пахтакор» кўнглиги спорт жамаи-ясининг област чемпиони ўтқи-зилди. Эркаклар ўртасида Шоруста-мов, хотин-қизлар ўртасида Муқим-ова голиб чиқиб, колхозчилар ўр-тасида област чемпиони номини олшга сазовор бўлдилар.

ШОФРИКОНда шашка бўйича «Пахтакор» кўнглиги спорт жамаи-ясининг област чемпиони ўтқи-зилди. Эркаклар ўртасида Шоруста-мов, хотин-қизлар ўртасида Муқим-ова голиб чиқиб, колхозчилар ўр-тасида област чемпиони номини олшга сазовор бўлдилар.

ШОФРИКОНда шашка бўйича «Пахтакор» кўнглиги спорт жамаи-ясининг област чемпиони ўтқи-зилди. Эркаклар ўртасида Шоруста-мов, хотин-қизлар ўртасида Муқим-ова голиб чиқиб, колхозчилар ўр-тасида област чемпиони номини олшга сазовор бўлдилар.

ШОФРИКОНда шашка бўйича «Пахтакор» кўнглиги спорт жамаи-ясининг област чемпиони ўтқи-зилди. Эркаклар ўртасида Шоруста-мов, хотин-қизлар ўртасида Муқим-ова голиб чиқиб, колхозчилар ўр-тасида област чемпиони номини олшга сазовор бўлдилар.

ШОФРИКОНда шашка бўйича «Пахтакор» кўнглиги спорт жамаи-ясининг област чемпиони ўтқи-зилди. Эркаклар ўртасида Шоруста-мов, хотин-қизлар ўртасида Муқим-ова голиб чиқиб, колхозчилар ўр-тасида област чемпиони номини олшга сазовор бўлдилар.

ШОФРИКОНда шашка бўйича «Пахтакор» кўнглиги спорт жамаи-ясининг област чемпиони ўтқи-зилди. Эркаклар ўртасида Шоруста-мов, хотин-қизлар ўртасида Муқим-ова голиб чиқиб, колхозчилар ўр-тасида област чемпиони номини олшга сазовор бўлдилар.

ШОФРИКОНда шашка бўйича «Пахтакор» кўнглиги спорт жамаи-ясининг област чемпиони ўтқи-зилди. Эркаклар ўртасида Шоруста-мов, хотин-қизлар ўртасида Муқим-ова голиб чиқиб, колхозчилар ўр-тасида област чемпиони номини олшга сазовор бўлдилар.

ШОФРИКОНда шашка бўйича «Пахтакор» кўнглиги спорт жамаи-ясининг област чемпиони ўтқи-зилди. Эркаклар ўртасида Шоруста-мов, хотин-қизлар ўртасида Муқим-ова голиб чиқиб, колхозчилар ўр-тасида област чемпиони номини олшга сазовор бўлдилар.

ШОФРИКОНда шашка бўйича «Пахтакор» кўнглиги спорт жамаи-ясининг област чемпиони ўтқи-зилди. Эркаклар ўртасида Шоруста-мов, хотин-қизлар ўртасида Муқим-ова голиб чиқиб, колхозчилар ўр-тасида област чемпиони номини олшга сазовор бўлдилар.

ШОФРИКОНда шашка бўйича «Пахтакор» кўнглиги спорт жамаи-ясининг област чемпиони ўтқи-зилди. Эркаклар ўртасида Шоруста-мов, хотин-қизлар ўртасида Муқим-ова голиб чиқиб, колхозчилар ўр-тасида област чемпиони номини олшга сазовор бўлдилар.

ШОФРИКОНда шашка бўйича «Пахтакор» кўнглиги спорт жамаи-ясининг област чемпиони ўтқи-зилди. Эркаклар ўртасида Шоруста-мов, хотин-қизлар ўртасида Муқим-ова голиб чиқиб, колхозчилар ўр-тасида област чемпиони номини олшга сазовор бўлдилар.

ШОФРИКОНда шашка бўйича «Пахтакор» кўнглиги спорт жамаи-ясининг област чемпиони ўтқи-зилди. Эркаклар ўртасида Шоруста-мов, хотин-қизлар ўртасида Муқим-ова голиб чиқиб, колхозчилар ўр-тасида област чемпиони номин